

KÖZÖSSÉGÜNK LAPJA

LEBÉNY

2021. ÁPRILIS
XV. ÉVFOLYAM (2021/1) 61. SZÁM

KIS VÁROS, NAGY SZÍVVEL

**Mindenhavi
zöldségünk**
3. oldal

**Hulladékmentes
hét**
11. oldal

**Őrizzük meg
régí izeinket!**
18. oldal

**Kerti égetés
helyett**
39. oldal

TARTALOM

ÖNKORMÁNYZATI ÉS HIVATALI HÍREK

- Mindenhavi zöldségünk
- Hellobaba
- Tájékoztatás az illetéktartási kötelezettség változásáról
- A nagybetűs anyakönyvvezető
- Kis kert, zöld szívvel

BÖLCSŐDEI, ÓVODAI, ISKOLAI HÍREK

- Az iskola felújítása
- Hulladékmentes hét
- A nyolcadikosok felvételi
- Bulizott a hatodik
- A síelés
- Farsangi multság

KÖZÉLET

- Levelet kaptunk
- Gyermekünk és a járvány
- Őrizzük meg régi ízeinket!
- Miért jó könyvet olvasni?

RENDEZVÉNYEK ÉS MEGEMLÉKEZÉSEK

- Március tizenötödik napja
- Büszke a szívem
- Március 15-re
- Programozott programok
- Mindent a szemnek
- Recept klub
- Farsang, egy kicsit másképp
- Futni bárhol, bármikor

CIVIL SZERVEZETEK HÍREI

- A csend hangja
- Nyugdíjas élet a járvány idején
- Sikerek a legnehezebb helyzetben
- Kölyökkutya érkezik a családba
- Minden Mancs Számít
- Őszi mancsos csodák

EGÉSZSÉG, TERMÉSZET ÉS ÉLŐVILÁG

- A kutyasétáltatásról
- Kerti égetés helyett
- Fecskék veszélyben
- Közel a tavasz

MINDENHAVI ZÖLDSÉGÜNK

ÍRTA: KOVÁCS GÁBOR

Az idei év sok-sok zöld programról szól Lébényben. Terveink szerint havonta más és más aktivitással hozakodunk elő. Nehéz ez, hiszen nyakunkon a járvány, komoly kihívás bármit is megszervezni. Tilalom, veszély, vírus – ilyen hívó szavak mellett például a használt sütőolajat, rakjunk ki sok fecskéfészket, szedjük össze a minden útmentét elborító szemetet, építsünk közösségi kertet, ilyenek vajon ki a fenét érdekelhetnek? Pedig ez egy csúnya nagy sztereotípiák. Képzeld, meglepően sokakat érdekel! Még ilyen sanyarú közösségi körülmények között is. A környezetünk védelme, a lakóhelyünk tisztasága, és más, a maszkviselés vagy a távolságtartás előírásaihoz képest elvont, az aktuális helyzetben sokadrangúnak vélt tevékenységek.

Gondoltuk mi, szervezők. De tévedtünk! Olyan jó ezt leírni, büszkén vállaljuk: tévedtünk...

Januárban megbizonyosodhattunk róla, hogy Lébényben sokakat érdekel, mi lesz a használt sütőolaj sorsa. Hogy nem a lefolyóban van annak a helye, hanem jobb lesz az biodieszel alapanyagának inkább. Másfél hónap alatt több mint 30 liter gyűlt össze a speciális konténerben. Kezdetnek nem is rossz!

Februárban a fecskék voltak célkeresztben. De nem úgy, mint a déli népek esetén, mert mi nem puskával várjuk a jószágokat, hanem az általuk tavaly épített fészkek mellett 40 új műfészkekkel. No, és a hozzájuk való fecskepelelkével. Négy lebényi csa-

lád is mellénk állt, így nem csak középületeken, hanem magánportákon is épültek kisebb fecske lakótelepek. Figyeltünk arra, hogy a Magyar Madártani Egyesület által ajánlott fészkek kerüljenek ki és arra is, hogy hová: csak olyan területekre, ahol a közelben istálló állattartás található vagy van olyan bolygatatlan terület, ahol a madarak életelemét jelentő sár és hozzá a kellő nyugalom is adott.

Képzeld, hiába a műfészkek designos „gyári” kialakítása, a fecskék szeretik még a csőrükkel és némi nedves földdel megadni az utolsó simításokat. De hát tegyék is! A lebényi fecske-CSOK program célja a sok fióka és az emiatt bekövetkező jelentős mértékű szünnyog-állománycsökkenés, ha értik, mire is gondolunk...

S hogy néznek ki e fecske lakótelepek? Ezt legkönnyebben a Kisiskola homlokzatán tekinthetik meg.

Március a nagy közösségi takarítás hónapja volt, nyugodtan mondhatjuk így. Idén – szakítva a korábbi évek gyakorlatával – nem egy adott napra hirdettük meg a szemétszedést, hanem egész hónapra. Felhívásunkra 20 csapat (kb. 100 fő) jelentkezett. Közöttük húszfős is akadt, de volt családi és egyszemélyes is. Száznál is több szemétszákkal jött össze, volt az utak mentén, bokrok alján bőven. És akkor az autógumikról, kerítésdrótokról, kamion sárhányókról, monitorokról még nem is beszéltünk. Versenyt hirdettünk a csapatok között. De mire vége lett a havi akciónak, ezt átértékeltek. Közfelkiáltással mindegyiket első helyezetté nyilvánítottuk. Persze, lesznek apró ajándékok, de inkább egy naggyal hozakodunk elő: amint a járványhelyzet megengedi, szervezünk a Közösségi Ház udvarán egy kerti partit mindazoknak, akik segítettek kitakarítani lakóhelyünk közvetlen környezetét. Ajándékol minden csapatnak lehet majd egy zöld kívánsága is, amit munkatársaimmal igyekezni

fogunk teljesíteni. (Részletek a helyszínen.) A csapatokat – amint eljön a lehetőség erre – meghívóval invitáljuk és gazdagon megvendégljük őket.

Az akcióban szereplők részéről elhangzott egy érdekes felvetés, az örökbefogadás gondolata. Mármint egy-egy utca vagy hely olyan irányú felkarolása, gondozása, amely során valakik kiemelten figyelnének a kiválasztott környék tisztaságára. Kiváló ötlet, a részleteket majd megbeszélhetjük a tervezett összejövetelen.

Reményeink szerint ez a fajta odafigyelés fenn fog maradni, sőt, talán majd mások is csatlakoznak hozzánk és Lébény egész évben tiszta, mindig nett közterekkel rendelkező kisváros lehet...

Április egy közösségi kert kialakításáról szól. Ez önmagában nem sok, de mégis... Egy tettel hallatott kiáltás: eltűntek a konyhakertek! Csak boltból származik már szinte minden enni-valónk. Pedig vidéken élünk, lenne mód (legalább részben) az önellátásra. Kisebb ökológiai lábnyom, rövidebb termékpálya, tudjuk, hogy mit eszünk – az önellátás ezeket is jelentené...

Talán példamutatásnak is felfogható, hogy a Közösségi Ház udvarán egy közösségi kertet hívunk életre. Lesz benne magasgyás, fűszernövények, virágok, mulccsal takart elválasztó utak és persze jókedv, tenni akarás, a természethez való visszatérés vágya, meg mindenféle gazok és súlyos izzadságcseppek is (tudjuk, ezek nélkül nem megy).

Várjuk olyanok – akár családok! – jelentkezését, akik részt vennének a kiskert gondozásában, kialakításában és fenntartásában. Jelentkezni a ház dolgozóinál, Ibolyánál vagy Virágnál lehet.

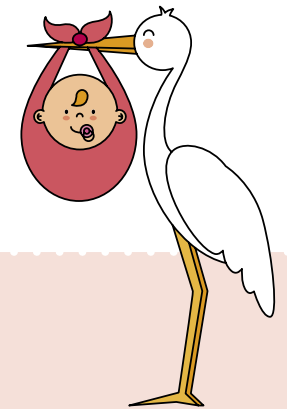
Így fordulunk rá majd májusra. Akkor és utána is lesznek havi zöld kezdeményezéseink. Aki érdeklődik, javasoljuk, hogy csatlakozzon a Zöld Lébényért facebook csoporthoz, ahol még több részlettel és egy, a környezeti védelme iránt az átlagnál sokkal nyitottabb, arra érzékenyebb társasággal várjuk.

Legyen Lébény hónapról hónapra zölddebb!

HELLOBABA

BABAPERSPEKTÍVA

Gólyahírek

Kisbabáink:

Gyermek neve	Szülők neve	Születési dátum
Kiss Eliza	Mihalovits Anita és Kiss Zsolt	2020.11.04.
Csákány Marcell	Sütő Marianna és dr. Csákány Adalbert	2020.11.23.
Gyurós Ella	Máté Anna és Gyurós Milán	2020.11.27.
Gerencsér Olivér	Ráczi Nikolett és Gerencsér Alex	2020.12.03.
Köő Anna Sára	Kovács Szimonetta és Köő István Krisztián	2020.12.06.
Hajnal Flórián	Horváth Júlia és Hajnal Edvin	2020.12.19.
Juhász Gábor Dominik	Dömény Laura és Juhász Gábor	2020.12.24.
Szabó Marcell Károly	Bognár Domitilla és Szabó István	2021.01.24.
Rozsónszky Máté	Kóródy Orsolya és Rozsónszky Tamás	2021.01.25.
Czank Nolen	Világi Vivien és Czank Olivér	2021.01.31.
Csengei Marcell	Gács Nikolett és Csengei Péter	2021.02.21.

Gratulálunk, és jó egészséget kívánunk!

TÁJÉKOZTATÁS AZ ILLETÉKFIZETÉSI KÖTELEZETTSÉG VÁLTOZÁSÁRÓL

ÍRTA: DR. TÓTH TÜNDE JEGYZŐ

A közigazgatási hatósági eljárások illetéke

Az illetéktörvény (Itv.) 2021. január 1. napjával hatályba lépett módosításával az Itv. 1. mellékletében meghatározott - az úti okmányok, a gépjárművezetői engedély, a forgalmi engedély és a törzskönyv kiállításával, valamint az adó- és értékbizonyítvány kiállításával kapcsolatos - eljárások kivételével **a közigazgatási hatósági eljárások illetékmentessé váltak. Ez, az iménti kivételek figyelembevételével, hivatalunk valamennyi államigazgatási és önkormányzati hatósági eljárására is vonatkozik.**

Az Itv. 2. melléklete szerinti eljárásokban pedig az esetleges közigaz-

gatási hatósági jogorvoslati eljárásért sem kell illetéket fizetni.

A törvénymódosítás a Melléklet hatályon kívül helyezésével megszüntette az abban meghatározott, az általános tételű eljárási illetéktől (3000 Ft) eltérő összegű illetékfizetési kötelezettséget is.

Nem változott ellenben az egyes közigazgatási eljárások után járó **igazgatási szolgáltatási díjak rendszere.** (pl. telepengedélyezési eljárás)

Születési név megváltoztatásának engedélyezésére irányuló eljárás

Az Itv. módosítása alapján **az anyakönyvi igazgatás területén korábban**

illetékfizetési kötelezettség alá eső anyakönyvi eljárások (például házassági névviselési forma módosítása, anyakönyvi hatósági bizonyítvány kiállítása, a nem magyar állampolgár Magyarországon történő házasságkötéséhez szükséges igazolás bemutatása alóli felmentés stb.) is **2021. január 1-től illetékmentessé váltak.**

Az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény 2021. január 1. napjától hatályba lépett rendelkezései értelmében **a születési név megváltoztatására irányuló kérelem** esetén függetlenül attól, hogy hányadik alkalommal kéri a névváltozást – **10 000 forint összegű igazgatási szolgáltatási díjat** kell majd fizetni. A korábbi szabályozással egyező módon az egy családhoz tartozó nagykorúak közös kérelme esetén az igazgatási szolgáltatási díjat is minden nagykorúnak külön-külön meg kell fizetnie.

A születési névváltoztatási eljárással összefüggésben fizetendő igazgatási szolgáltatási díj összegének a befizetését 2021. január 1. napjától a Budapest Főváros Kormányhivatala által megjelölt számlára kell az ügyfélnek megfizetnie. **A részletekről az anyakönyvi ügyeket ellátó ügyintézőinknél érdeklődhet.**

Az eljárási költségekről, az iratbeteiktéssel összefüggő költségtérítésről, a költségek megfizetéséről, valamint a költségmentességről szóló 469/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet alapján **az ügyfeleknek továbbra is lehetőségük van részleges vagy teljes költségmentességet kérelmezni.**

A NAGYBETŰS ANYAKÖNYVVEZETŐ

Nyugdíjba vonulása alkalmából Gál Lászlónéval, azaz Évivel beszélgetünk a hivatalban eltöltött hosszú éveiről és a jövőbeni terveiről.

Szerk.: Eljött a jól megérdemelt nyugdíjba vonulásod. Pontosan hány évig is dolgoztál a lébényi hivatalban?

Évi: Pontosan 32 évig, 1989. január 1-től 2021. június 13-ig.

Szerk.: Mesélnél egy kicsit a kezdetekről? Mi volt a legelején a feladatod, munkád?

Évi: Csaplár Zoltán tanácselnök és Steininger Imréné szakigazgatási szerv vezetője vettek akkoriban fel engem. Kezdetben a szociális és gyámügyek tartoztak a munkakörömbe. Aztán az évek alatt kaptam új feladatokat, új rendszerekbe kellett beleta-

nulnom, illetve még sok más kisebb munkám is akadt itt a hivatalban. Változások mindig is voltak és lesznek is a hivatali életben. Változtak a vezetők, polgármesterek és jegyzők, munkatársak, hatáskörök, jogkörök. Másik fontos terület a munkám során az anyakönyvvezetőség volt. 1991. július 2-án tettem le a szakvizsgát. Szükség volt erre, hiszen Mosonszentmiklós kivált és elment tőlünk, így az akkori hivatal vezetője mellett én is elláttam az anyakönyvi teendőket.

Szerk.: Mi volt munkád során a legérdekesebb, legemlékezetesebb történet?

Évi: Nagyon sok ilyen emlékem van, de talán a legkedvesebbet emelném ki. Ez egy régi általános iskolai osztálytársam esküvői szertartása, amit 4 nappal a szakvizsgám után bonyolítottam le. Nagyon emlékezetes volt felkészülni rá, és számukra is fejleszthetné tenni.

Szerk.: Mi fog legjobban hiányozni a hivatalból/munkából?

Évi: A munkám olyan részei természetesen hiányozni fognak, amelyek eredményesek, sikeresek voltak, illetve amik emberileg megérintettek. Valamint a munkatársaim is nagyon hiányozni fognak.

Szerk.: Mivel fogod tölteni a nyugdíjas éveidet?

Évi: A családom és unokáim töltik majd ki az időmet. Ők már alig várják, hogy többet lehessünk együtt. Ezen kívül a házukban elmaradt, kisebb munkálatokat fogom befejezni. A nyugdíjas évekre sok olvasást, és utazást tervezek. Szabadidőmben még sok mindent szeretnék csinálni, az időt tartalmasan tölteni.

Gál Lászlóné, Évi, hivatalunk oszlopos tagja, a nagybetűs ANYA-KÖNYVVEZETŐ, aki hosszú évtizedek óta, 1989. január 1-jétől kezdődően dolgozik az önkormányzati hivatalban és jogelődjeinél.

Vagyis hát már csak dolgozott, ugyanis élve a nők korengedményes nyugdíjazásának lehetőségével, ez év június 14. napjával megkezdte jól megérdemelt nyugdíjas éveit.

Rendkívüli időket élünk, így az Évitől való búcsúzás is rendkívüli, hiszen a szokásos nyugdíjas búcsúztatót sem lehet megtartani, és a hivatal sem működik a megszokott formában. Ezért is kértek fel, hogy így írásban intézzek néhány gondolatot a nyugdíjba vonuló kedves kollégánkhoz.

Sokat gondolkoztam rajta, hogy mit is írhatnék a szívünkhöz oly közel álló munkatársunkról, aki megbízatását nem egyszerű kötelességként, hanem hivatásként élte meg, azt szívvel lélekkel végezte, és aki hivatali „családunknak” is nagyon

fontos tagja, egy végtelenül kedves kolléga.

Munkatársai egy nemrégiben lezajlott, rendhagyó értékelés során többek között az alábbi szavakkal jellemezték: kedves, nem lehet vele rosszban lenni, empátikus, tud bánni a nehézkes emberekkel is, egy igazi szociális személyiség, barátságos, gondoskodó, jólelkű, segítőkész és szorgalmas.

Ez valóban így van, hiszen Évi a munkáját mindvégig, még az utolsó napokban is, végtelen kedvességgel, szociális érzékenységgel és nagy lelkesedéssel végezte. Csodálatos esküvőket tartott, amelyekre a rutinja ellenére, minden egyes alkalommal lelkiismeretesen felkészült és szívét lelkét beleadta. Szociális és gyermekvédelmi előadóként sok lébényi ember és család életét kísérte figyelemmel és segítette, tette ezt a legnagyobb empátiával. A többi feladatát is mindig lelkiismeretesen végezte, az új dolgoktól sem riadt vissza, a technikai újításokba is könnyen beletanult. Munkatársaihoz mindig volt egy-egy jó szava, vidám sze-

mélyisége nagyon hiányozni fog a társaságunkból. De arra is gondja volt, hogy tudását, több évtizedes tapasztalatát mindig megossza kollégáival, főként az újonnan kinevezett anyakönyvvezetőkkel.

Kedves Évi, nyugdíjazásod alkalmából, búcsúzunk most Tőled!

De ne feledd, az, hogy nyugdíjas lettél, nemcsak valaminek a vége, hanem valaminek a kezdete is. Most már –az elmúlt években nyugdíjba ment egykori kollégánőinkhez hasonlóan –Te is főállású nagymama lehetsz, szeretett családod, unokáid, barátaid körében, akik, mondhatom, hogy nagyon szerencsések, mert tudom, hogy Te a magánéletben is ugyanaz a végtelenül kedves és lelkes személyiség vagy, aki itt a hivatalban is voltál.

A lébényiek nevében is köszönjük Neked a több évtizedes lelkiismeretes munkádat és kívánunk neked szép nyugdíjas éveket!

dr. Tóth Tünde jegyző

KIS KERT, ZÖLD SZÍVVEL

ÍRTA: LAKI IBOLYA

A Közösségi Ház udvara hatalmas, és ezt a nagyságot kihasználva egyre több minden került már itt kiépítésre az idő folyamán. Először megépült a kemence, mely már számos program központi eleme lett. Ezt követte a játszótér és a szalonnasütő, amit a táborok alkalmával több ízben is birtokba vehettek a gyerekek. Szeptemberben a fásítási programmal folytatódott az udvar szépítése. A pályázaton nyert fák elültetése hozzájárult ahhoz, hogy udvarunk minél zöldebb és minél árnyékosabb legyen. De itt nem állunk meg! Egy újabb projektbe fogunk. Zöld akciótervünk folytatásaként a Közösségi Ház udvarán magasságysokból, gyümölcsfákból álló kiskertet hozunk létre. A kert célja többek között a zöld szemléletre nevelés, a közösség építése, új rendezvények (pl: piac, előadás, továbbképzések) befogadása, a kertészet kultúrájának újratemetése. Szeretnénk egy olyan közösséget létrehozni, akiknek a növénytermesztés a hobbi, akik szá-

merik a különböző növények magvait, majd később megtapasztalják a sűrű vagy ritka vetés eredményét. Megtanulják az egyelés, ritkítás szerepét. Rendszeresen gondozhatják a veteményest (locsolás, kapálás). Nyár elején élvezhetik a munka gyümölcsét, amikor borsót, salátát vagy retket szednek. Hatalmas élmény a betakarított finomságokból a közös főzés. Az ős további terményeket kínál: paprika, paradicsom, cékla, sárgarépa, sütőtök. Majd a fagyok beköszöntével újabb munkákat ismerhetnek meg a gyerekek: a betermett növények felszedését, komposztálását, majd a kert trágyázását, felásását. Számos program is kapcsolódhat majd a kiskerthez, többek között a hagyományápolás is, hiszen számtalan népszokásunk köthető a földműveléshez. Szervezhetünk a frissen betakarított termékek népszerűsítésére akár egy egészségnapot, ahol a közösen elkészített ételekből együtt falatozhatunk, beszélgethetünk és terveket szöhetünk.

Várjuk azon családok és gyerekek jelentkezését, akik csatlakoznának ehhez a kis csapathoz és részesei szeretnének lenni a közösségi gazdálkodásnak.

Kérjük, az alábbi email címre írjatok: ikszt@lebeny.hu vagy kultura@lebeny.hu

AZ ISKOLA FELÚJÍTÁSA

ÍRTA: FÜLÖP LAJOSNÉ

A 2017 őszén bejelentett EFOP 4.1.2-es európai uniós pályázat keretében induló beruházás részeként, elsőként a nagyiskola belső felújítása kezdődött meg februárban. Az épület kiürítésével egyidőben az alsó tagozat 2. és 3. évfolyama a Civil Centrumban, a 4. évfolyam pedig az Közösségi Házban folytatja tanulmányait a munkálatok befejezéséig. Júniusban a „volt gimnáziumban” is elkezdődnek a munkálatok. A villamoshálózat, fűtés, padlózat és mosdók

is megújulnak. A felújítás részeként az iskola új - a tanításhoz szükséges - eszközöket és bútorzatot is kap. A régi, használaton kívüli kazánház és bitumenes kézilabdapálya helyén műfüves pálya épül. Az előzetes tervek szerint a felújítás a felső tagozat évvégi tanrendjét és programjait is érinteni fogja. Bízunk benne, hogy a beruházás megfelelő ütemben zajlik és szeptemberben már kész, felújított épületekben kezdetük a 2021-2022-es tanévet.

HULLADÉKMENTES HÉT

November utolsó hetében a lébényi iskola is csatlakozott az Európai Hulladékcsökkentési Hét programjához, amelynek idei fő témája a láthatatlan hulladék volt. Sokféle esemény zajlott, a járványhelyzet miatt elsősorban osztálykeretben.

Színes, figyelemfelhívó óriásplakátot helyeztünk el az aulában, melyet szakköröseink készítettek. Az egész felső tagozatot érintő plakát- és matricarajzoló versenyt rendeztünk „Nem kérünk szórólapot” címmel. A legötletesebb munkákat díjaztuk. Az 5-6. osztályos kategóriában Brecska Hédi (5.a), a 7-8. osztályos kategóriában Kozselszky Niké (7.b) tanulóink voltak a legügyesebbek.

A gyerekekkel megismertettük a szelektív hulladékgyűjtés szabályait, különböző ismeretterjesztő videók segítségével bepillantást nyerhettek a hulladékkezelés módjába, illetve a környezetszennyezés következményeibe. Több osztály szelektíven gyűjtötte ezen a héten a szemetet, a hatodikosok a hulladékudvarra is kivitték a szétválogatott hulladékot. Nemcsak az épületben, hanem az udvaron is gyűjtött szemetet ez az évfolyam. Odafigyeltünk a csomagolóanyagok csökkentésére is. Néhány osztály vállalta, hogy csomagolásmentesen (uzsonnás dobozokban) hozza a tízórait. Ezt kiegészítve a kézműves szakkörösök többször használatos szalvétát gyártottak viaszból. Otthonról hozott poharakból, csapvízzel oltották szomjukat diákjaik, így csökkentve az eldobott PET palackok mennyiségét.

Tanórákra is becsempészük a témát. Magyar órákon ehhez kapcsolódó szövegeket elemeztek, földrajz és biológia órákon az ökológiai lábnyomról beszélgettek – számoltak, technika órán hulladékokból makettek, használati eszközöket gyártottak. Osztályfőnöki órán megbeszélték a hulladékok fajtáit és azt, hogy mit hogyan kell szétválogatni. Utánajártunk a csomagolóanyagok lebomlási idejének is, a számok nagyon megdöbbentették a gyerekeket. Megismerkedtek olyan fiatalokkal, akik nem termelnek szemetet és úgy élik mindennapjaikat, hogy háztartásukban több hónap alatt sem keletkezik 1 befőttesüvegnél több hulladék. Az ötödikesek virtuális vásárlást bonyolítottak le az interneten keresztül, amelynek célja a minél környezetbarátabb csomagolású termék keresése volt. Emellett bolhapiacot szerveztek, amelyen elcserélték egymás között megunt játékaikat. Testnevelés órán vidám hangulatú „szelektív váltóversenyt” szerveztek a tornateremben a hetedikeseknek az osztályfőnökeik, ahol a gyorsaság és az ügyesség is számított. A nyolcadikosok régi tárgyakat újíttak fel és rég nem használt helyiségeket takarítottak ki, hogy újra birtokba vehessük.

Sok új információval gazdagodtak a gyerekek. Szemléltüket tartósan úgy tudnánk formálni, ha nem elégednénk meg ezzel az egy héttel. Ez az idő nagyon kevés volt ahhoz, hogy a gondolatok, a gondolatok tudatossá váljanak. Jövőre folytatjuk!

A NYOLCADIKOSOK FELVÉTELIJE

„Nagyon nehéznek éreztük a felvételit, de mégis születtek kimagasló eredmények. A magyarban a szövegértés hosszú volt és nehéz. A matekban a 10-es feladat okozott nehézségeket. Reméljük, mindenkit felvesznek oda, ahova szeretné.”

8.a nevében: Balogh Erik, Buga István, Dékány Kálmán, Holchammer Fanni

„2021. január 23-án reggel, többnyire izgulva, de azért kíváncsian indultunk el, hogy megírjuk a felvételi vizsgát. Nem tudtuk, hogy mi vár ránk, nem is mertünk gondolkodni rajta. Miután kikaptuk a feladatokat, izgulva kezdünk hozzá, de néhányan már teljesen kétségbe voltak esve. A felvételi megírása után azon gondolkodtunk, hogy vajon milyen lesz az eredmény. Tudtuk, hogy rengeteget gyakoroltunk rá és tanáraink is felkészítettek a felvételi megírására.”

8.b nevében: Csepi Eszter, Eröss Leila, Kósa Petra, Pálfi Szabolcs, Szebik Emese

BULIZOTT A HATODIK

ÍRTA: SÓLYOM SZÓFIA 7.A

Az idén minden más, mint eddig. Alig-alig lehet közösségi programokat szervezni. Nem volt mikulás diszkó, nem volt fánk buli, nem volt nagy zenei hacacaré. Azt gondoltuk, akkor kicsiben bulizunk. Nem vagyunk túl sokan, nem lehetett nagy táncolásokat véghezvinni, de azért jól éreztük magunkat. Egy laptop, egy hangfal, egy jó „lemezlovas” program a gépen, remek számok és fények. Fél 3-tól 4-ig terveztük a délutánt. A fiúk átrendezték a termet, rögzítették a világítást, beindították a zenét. A lányok érkezéssel kezdetét vette a szórakozás. A sütik, csipszek, üdítők fontos kellékek voltak, így fogyott is minden rendesen. Elkezdtünk játszani, székfoglalóval indítottunk. Nagyon jó hangulatban játszottunk néhány fordulót, majd a csokievő verseny következett. Késsel és villával kellett kibontani és megenni a sportszeletet. Vállalkozó kedvű fiúk, lányok igyekeztek legyőzni társukat. Ezt követően – hogy bele ne fulladjunk a csokiba – ivóversenyt tartottunk. Az üdítőt úgy kellett meginni, hogy a pohárhoz nem szabadott hozzányúlni, csak szájjal lehetett felemelni azt. Jól kinevettük, kidrukkoltuk magunkat. Egy kis pihenőt tartottunk, majd a „limbó-limbó-limbó láz” következett. A has-, hát- és combizom erősítése után lufis játékot játszottunk. Észrevétlenül eltelt az idő, leállt a zene, visszarakodtunk min-

dent a helyére és elmentünk haza. A szórakoztató péntek délutánt követően szerencsére miénk volt még a hétvége is. 6.a

Szuper volt a farsang. Már a buli elején Luca, Viki, Noncsi, Bálint egy kis tánccal kezdtek. Finomak voltak a sütemények, főleg a Luca süti. Gyerekpezsgővel koccintottunk, sokat játszottunk, bújósckáztunk, ettünk, ittunk, táncoltunk, a DJ kifejezetten jó volt. 6.b

A SÍELÉS

ÍRTA: SÓLYOM SZÓFIA 7.A

Január közepe tájékán osztályfőnökeink az interneten találtak a SKI43 által megrendezett, általános iskolásoknak szánt rendezvényre. Tanáraink szinte rögtön regisztrálták évfolyamunkat a honlapon, hogy minél előbb részt vehessünk a síelésen. Már mindenki nagyon várta azt, hogy hívják iskolánkat azzal a hírrel, hogy mikor mehetünk az év egyik legjobb csapatépítő programjára. Február 8-a reggelén, a harmadik óra után Eplény felé vettük az irányt. Mikor odaértünk, felöltöttük síruháinkat, és célba vettük a pályákat. Mire mindenki felvette a cipőit, már me-

hettünk is a 70 perc ingyenes sí- és snowboardoktatásra. Sokat nevtünk egymáson, miközben mindenki esett-kelt. Ez idő alatt tanárnőink felmentek a kicsit meredekebb és hosszabb pályára, hogy egy picit ők is pihenhessenek, és jól érezzék magukat. Az óra után meleg teát illetve csirkefalatokat kaptunk vacsorára. A buszra mindenki nagyon fáradtan, de annál jobb kedvvel ült fel. Másnap reggel ugyan izomlással ébredtünk, de mindez megérte, hiszen egy szuper élmény részesei lehettünk!

FARSANGI MULATSÁG

„Izgatottan vártuk már a farsangot, mindenkinek remek volt a jelmeze. Találkozhattunk Elzával a meséből, rendőrrel, matrózzal, vadással, csontvázlánnyal, de még Darth Vaderrel is. Annyi volt a katonánk, hogy igazi hadsereg is kijött volna belőlük. Az egyik katicának annyi pöttye volt, hogy meg sem tudtuk számolni. Nagyon megijedtünk a szellemtől és a csontvázlánytól. Kevint meg sem ismertük a hőember jelmezben. Volt egy Süsünk, igazi sárkányjelmezben, pont úgy billegett, mint a mesében. Meglepődtünk, hogy a tanító néni is beöltöztek. Lilla néni eper volt, Marika néni boszorkány. Ő volt a nagy boszi, Lilus a kis boszi. Jót táncoltunk a Hupikék törpikék dalaira. Vicces volt, ahogy egyre gyorsabban mutogattunk a „Nád a házam teteje” dalra. Eljártuk a Kacsatáncot is. Annyi sütit hoztunk, hogy a maradékból év végéig nasizunk.”

1.a osztály

Hogyan érezték magukat az első bések az osztály farsangon? Mi történt?

„Nekem az tetszett az osztályunk farsangi délutánján, hogy

- átrendeztük a termet, körberaktuk a padokat, s közepén jó nagy helyünk volt,
- most hozhattam játékgyűjteményt az iskolába, mert kellett a jelmezemhez,
- anya szépen megcsinálta a hajam, ami illett a jelmezemhez,
- én választhattam ki, hogy milyen jelmezbe szeretnék beöltözni,

- mindenki körbe ment a jelmezében a többiek előtt, s megtapsoltuk egymást,
- finomságokat ettünk,
- valaki mennyei popcornot hozott,
- vicces volt, amikor újságpapíron táncoltunk a párunkkal, s alig fértünk el rajta a végén, olyan kicsire összehajtottuk az újságot,
- most nem borítottunk ki üdítőt, mint máskor szoktunk,
- limbóztunk, s én is tarthattam a limbólécet,
- táncoltunk, de remélem, jövőre már más zenéket is keresünk,
- jó buli volt.”

1.b osztály

Február 5-én új környezetben a Civil Centrumban került megrendezésre a második, harmadik osztályosok farsangja. A gyerekek ötletesebbnél ötletesebb jelmezekben jelentek meg. A jó hangulatot a zene és a diszkófények biztosították. Mindez köszönhető Jászfalusi Dominiknak és Scheier Ákosnak, akik magukra vállalták a DJ szerepét. Pörgős zenéket biztosítottak az „újságpapírtánc” is, mely a gyerekek nagy kedvence. Aki pedig megehezett, megszemjázott az a rögtönzött büfében csillapíthatta szomját, farsangi fánk és egyéb finomságok utáni vágyát. A gyerekek a következőképpen nyilatkoztak:

„Nekem nagyon tetszettek a jelmezek”

„Nekem a DJ pult és a jó ritmusos zenék és a fények tetszettek”

„Én a büfét élveztem a legjobban, mert annyi sütit ehettem amennyit akartam”

„Szerintem az volt a legjobb, amikor közösen énekeltünk és táncoltunk”

„Hát nekem nem is tudom mi tetszett a legjobban. Minden nagyon jó volt. De főleg a hangulat.”

2.-3. osztály

„A farsangunkat február 5-én, pénteken tartottuk meg. A barátnőimmel jót táncoltunk és ugráltunk néhány számra. Páran be is öltöztek. Volt köztünk: kaszás, ninja, ősember is. Akik nem akartak táncolni, a nasis pult köré gyűltek. Volt ott chips, linzer, kekszek, fanta, gyümölcslevek. Nagyon jól éreztem magam aznap délután. A zene nem nagyon tetszett, de nagyon jó volt a hangulat. Ott voltak a barátaim, akikkel tudtam egy nagyon jót játszani és beszélgetni. Lehetnének ilyen bulik gyakrabban.”

4.a osztály

„Az osztálytársaimmal különböző jelmezekben vonultunk fel a farsangi bálon. Láthattam cicát, nindzsát, kaszást,

fekete angyalt, boszorkányt, pókembert és még sok más. Nekem az ősember jelmez tetszett a legjobban, aki egy nagy műanyag csonttal a kezében járkált föl s alá. Majd következett a fotózás. Lehetett választani, hogy egyéni vagy barátnős képet szeretnénk. Néhány barátnőm kitalálta, hogy előadnak egy színdarabot, de senki nem figyelt rájuk, ezért feladták. Sokat táncoltunk, játszottunk. Voltak, akik csak beszélgettek és az édességekből válogattak. Gyorsan eltelt a délután, s mindnyájan haza indultunk.” Mesélték a mulatságról a 4. bések.

4.b osztály

„Februárban farsangi buli volt az 5. a osztályban. Többen beöltöztek, pl. festőnek, nyuszinak, katonának. Játszottunk újságpapíron táncolást, Just Dance-t és limbóztunk is. DJ-k

biztosították a zenét, és volt mini bár is. Kár, hogy vége lett, mert még szívesen maradtunk volna. Szerencsére lesz jövőre is.”

5.a osztály (Simon Laura, Végh Olivér)

„Januárban felmerült az ötlet, hogy rendezhetnénk egy farsangi bált. Február 5-én tartottuk a bulit. Végre eljött a nagy nap és mindenki izgatottan várta a mulatságot. A bulin táncoltunk, székfoglalóztunk, labdázunk és Just Dance-eltünk. Voltak, akik jelmezbe is bújtak. Kende volt a DJ és a többi fiú is segített neki a zenék kiválasztásában. Jókat játszottunk és finomakat ettünk. Szuper volt a buli. Kár, hogy gyorsan eltelt. Reméljük, hogy többször is lesz ilyen alkalom.”

5.b osztály (Sallai Csenge, Kovács Viktória Anna)

LEVELET KAPTUNK

Az ember újra és újra elképed, mennyire kicsi a világ... Ám Lébény neve olykor mégis szárnyra kél, sok-sok év múltán pedig egy egészen váratlan helyről, egy egészen váratlan időben visszatalál hozzánk. Így történt most is. Néhány napja egy nagymarosi úriember által került elő egy apró, ám annál különlegesebb lebényi vonatkozás. Versbe szedve.

„Tisztelt Kovács Gábor Polgármester úr!

Olvastam a településük nagyon érdekes történetét.

Poppr Emil uradalmi erdész – a többszörösen kitüntetett katona édesapja – életrajzához az alábbi adalékot, illetve utalást szeretném elküldeni, melyet az 1926-1945 között létezett erdészeti egyesület, rövidített nevén MEVME által kibocsájtott szakmai lapjukban, AZ ERDŐ-ben találtam. Ez egy vers melyet a háború előtti korszak egyik leghíresebb vadászának - Storcz Mátyás magyar királyi vadászati tiszt, címzetes fővadász, a gödöllői királyi vadászati hivatal helyettes vezetője – fia, Storcz Albert írt idős kollégájának, barátjának, Poppr Emilnek abból az alkalomból, hogy őt vendégül látta Lébényben. A cikk 1937-ben jelent meg. Lényeges része az alsó sorokban van, ahol arra utal a szerző, hogy Poppr Emil megmentette a gróf Wenckheim család tagjainak életét és ékszereit, életének kockáztatásával. (...) Remélve, hogy fel tudják használni az anyagot, maradok tisztelettel:

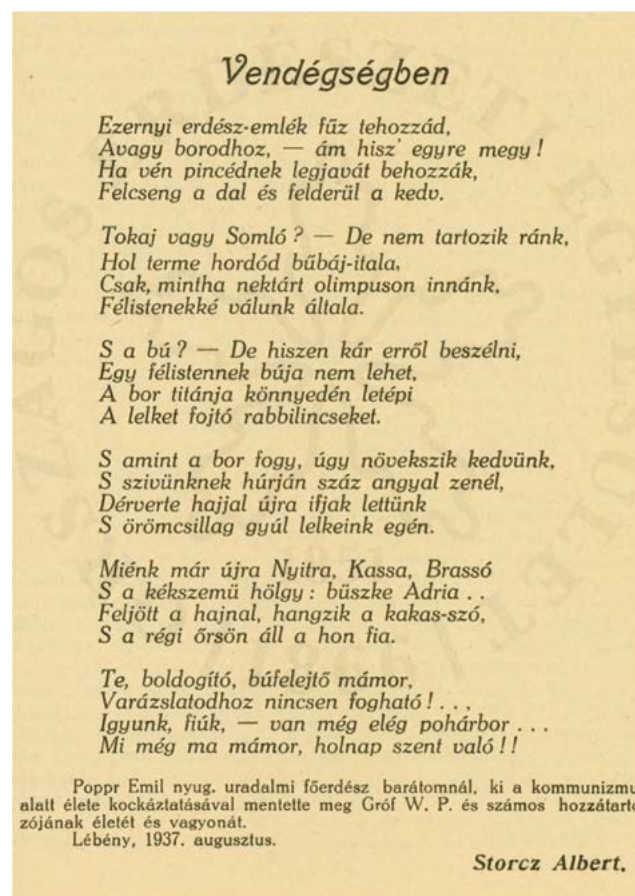
Inokai Balázs ny. erdőmérnök”

Egy majd' százéves kis kincset kaptunk most meg, melyről nem is tudtuk, hogy létezik. Könnyed, szívmengető költemény – mind a hat versszakával az életigenlés, a felszabadultság érzését közvetíti nekünk, s a „búfelejtő mámor”, azaz a bor jóleső zamatát üdvözíti. Nem véletlen a versből áradó gondtalan öröm, derűltség: megírása idején már tudható volt, hogy a trianoni békeszerződés révén elcsatolt területek egy részét visszakapja Magyarország.

A történet két főhőse, Poppr Emil és Storcz Albert neve talán már ismerősen cseng a lebényieknek, hiszen többször is találkozhatunk velük Kiszeli Lajos Lébényi Könyve c. művében. Kapcsolatukról érdemes tudni, hogy mindketten a levélben említett MEVME, azaz a Magyar Erdészeti és Vadászati Műszaki Segédszemélyzet Országos Egyesülete tagjai voltak. Érdekesség, hogy Storcznak ismerjük egy másik versét, melyet az ifjabb Poppr Emil, I. világháborús hős katona emlékére írt 1934-ben.

És ha már Storcz Albert... egyik leszármazottját rengeteg ismerhetik (főleg sportkörökben): ő nem más, mint az Európa-, világ- és olimpiai bajnok egykori kajakozó, Storcz Botond.

Szívből köszönjük Inokai Baláznak a megkeresést, és hogy általa egy újabb írásos emlékekkel gazdagodhatott városunk!

GYERMEKEINK ÉS A JÁRVÁNY

ÍRTA: LENZSÉRNÉ ANDREA

Egy kicsit kalandozz velem!

Gondold azt, hogy tizenéves tini vagy, aki most bontogatja a szárnyait. Iskolába kéne járni, hogy tanulj, okosodj, hogy barátokat szerezz, egyben megtanuld elfogadni a nem szimpatikus embereket. Szórakozni kellene, moziban ülni szerelmesen, nem a filmre koncentrálni csokolózni. Kirándulni kéne menni, táborozni a szabadban, csapatot építeni, olyan jó összetartót, az osztálytársakkal. Lázadni kéne, minden olyat tenni, amit a szülők tiltanak. Egy sor élményt kellene összeszedni, megtapasztalni, amiből az azt követő időben táplálkozni tudnál. Egyszerűen a gondtalan fiatalság életét kéne élni.

...és most vissza a valóságba, napjainkba.

Amibe az előbb belegendoltuk magunkat, s valljuk meg őszintén, mi ezt mind át is éltük, a ma fiataljának életéből mindez kimarad. Nem járnak a gyerekek iskolába, egész nap a laptop előtt ülnek, amiért nem is olyan régen még mérgeleztünk velük, hogy mozduljanak már ki a lakásból. Most egy olyan generáció nő fel, akiknek az életéből kimarad a ballagás, a szerenád, a gólyabál, vagy éppen a szalagavató, a szerelem, a randi. Az osztálytársakat sem igazán volt idejük a középiskolába bekerülő diákoknak megismerni.

Figyeljünk a fiataljainkra, hogy a lelkük megmaradjon töretlen. Minden szülőnek most saját magának kell biztosítani gyermekének a boldog, stabil, kiegyensúlyozott gyermekkor útját a felnőtté válás kapujába.

ŐRIZZÜK MEG RÉGI ÍZEINKET!

ÍRTA: GULYÁSNÉ KASZÁS MARIANNA

Nemrégiben megjelentettünk egy hirdetést „Őrizzük meg régi ízeinket!” címmel, melyben azt kértük Önöktől, hogy aki még ismer régi ételeket, juttassa el hozzánk a recepteket. Miért is tettük ezt?

Talán soha nem foglalkoztak annyit a táplálkozással, mint napjainkban. Tudjuk, hogy ételünkkel vesszük magunkhoz mindazoknak a tápanyagoknak legnagyobb részét, amelyekre szervezetünknek szüksége van. Ma az ételválaszték terén a bőség zavarával kell „megküzdenuünk”, hisz a boltok polcai roskadoznak a csábító finomságoktól, válogathatunk a mindennapi főzést megkönnyítő, kész és konyhakész termékekből is.

Nem gondolunk rá, talán sokan nem is tudják, hogy szüleinknek, nagyszüleinknek mennyivel több, és nehezebb munkát jelentett a mindennapi étel elkészítése, mennyi leleményre, mennyi gyakorlati tudásra volt szükség. (Főleg az ínséges, nehéz időkben, amelyekből nekik jócskán kijutott: két világháború, világválság.) Egyszerű, a saját maguk által megtermelt alapanyagokból változatos, ízletes, és tartalmas ételeket tettek a család asztalára, és még arra is volt gondjuk, hogy édesség kerüljön a tányérokra. Hogy ezen a területen is nagy fantáziával rendelkeztek, azt jól mutatja, hogy például az egyszerű kelt tésztából vagy húsz féle, formájú, és ízesítésű variációt tudtunk összeszámolni.

Tanulni is lehet tőlük. A spórolás természetes volt, a háznál semmi nem mehetett veszendőbe. Csak egy példát hadd említsek. A szilvás, vagy barackos gombóc tésztájához szükséges főtt krumpli levéből pirított hagyma, pirospaprika, és egy kevés tejföl hozzáadásával finom levest készítettek, levesbetétként pedig a már meggyúrt krumplis tésztából formázott apró gombócokat főztek bele. A krumpli héját pedig megfőzték az állatoknak. Ma viszont sajnos azt látjuk, hogy élelmiszereink egy része sok családnál rendszeresen a kukában landol. Nyilván nem arról van szó, hogy forgassuk vissza az idő kerekét és tegyünk mindent úgy, ahogyan régen, hisz azt nem lehet. Nem is lenne jó, mert a megváltozott életmód ezt nem teszi lehetővé, és a fejlődés sem áll meg. De! Minden kornak, minden tájnak, településnek, így Lébénynek is vannak értékes, jellegzetes ételei, és főzési szokásai, melyek jó, ha nem mennek feledésbe.

Az Értéktár Bizottságba több feladat mellett ezeknek összegyűjtését, megőrzését tűztük ki célul. Ehhez kértük

a segítséget, hiszen minden gyűjtemény csak közös összefogással tud létrejönni. Sok receptet kaptunk, egyik másik mellé még az ételhez kapcsolódó emlékeiket, benyomásait is papírra vetették a segítők. Mindnyájuknak köszönjük a közreműködést! Időbe fog telni, amíg kiválogatjuk, és rendszerezük, de szeretnénk, hogy legyen belőle egy régi lébényi ízgyűjtemény.

MIÉRT IS JÓ KÖNYVET OLVASNI?

ÍRTA: LAKI IBOLYA

Bevallom őszintén én sem voltam mindig az a tipikus könyvmoly. Persze olvastam olyan könyveket, amelyek érdekelték, de nem volt lételemem az olvasás. Aztán mikor megszülettek a gyerekek, a mesekönyveké lett a főszerep. Az emlékeimben ott lapulnak azok a varázslatos, összebújós esték, melyeken mindig elhangzott ez a mondat: „Anyaaa, csak még egy mesét, csak egy utolsót!” - és természetesen addig olvastam, míg a lurkók álomba nem szenderültek. Az idő múlásával a gyerekek felnőttek, én újra munkába álltam, és az élet, a sors úgy hozta, hogy a könyvek újra rám találtak, mégpedig úgy, hogy én lettem Lébényi könyvtárosa. Elmondhatom, nagyon élvezem ezt a feladatot. A munkából adódóan sok könyv kerül a kezem közé, és ezáltal újra lelkes olvasóvá váltam. Szerencsésnek mondhatom magam, hiszen nem egy, kettő vagy három köny-

vespolcom van, hanem egy egész könyvtáram, így mindig akad olyan könyv számomra, ami érdekel, és amit hazavihetek magammal. Nem telik el úgy este, hogy ne vennék könyvet a kezembe, mára már ez lett az én altatóm. Most nem a gyermekeimnek szerzek örömet az olvasással, hanem magamnak, hiszen egy jó könyvvel utazhatok térben és időben, másik korokban, és ami számomra talán a legfontosabb, hogy barangolhatok más földrészekeken is. Ti melyik táborba tartoztok? Abba, amely képes akár éjszakákon át olvasni egy jó könyvet, vagy éppen ellenkezőleg, nincs idő, kedv, türelem a könyvek olvasásához? Bármely tábor is erősítet, kérlek most tarts velem, pár gondolatban szeretnék meggyőzni arról, amiről már számos tanulmány és feljegyzés készült- Miért is jó olvasni?

1. Az olvasás jó stresszlevezető

Bizonyított tény, hogy milyen fontos megszabadulni a bennünk lévő feszültségektől, mert hosszú távon akár meg is betegíthet bennünket. Egy jó könyv olvasása ellazít, pihentet, elszakít bennünket a hétköznapi gondoktól. Tehát a könyvek nyugtatóan hatnak ránk.

2. Karban tartja az agyat és javítja a memóriát

Az agyat is szükséges edzeni, tornáztatni, különben ellustul. Ennek az egyik legjobb módja az olvasás.

3. A legjobb altatók egyike

Ha nem tudsz elaludni, vegyél a kezedbe egy könyvet, ami ellazít, megnyugtat.

4. Olcsó, azaz filléres hobbi

Elképesztő mennyiségű könyv áll rendelkezésedre, könyvtárakban, az otthoni polcokon, barátoknál vagy az iskolai könyvtárakban.

5. A kedvenc könyvedet magaddal viheted bárhová

Elég csak bedobnod a táskádba, és mindig nálad lesz. Könyvet bárhol olvashatsz, nem kell hozzá áram, mint a telefonokhoz, így ha várakozni kell, buszon vagy vonaton utazol, csak olvasni kezded, és máris hasznosabban telik az idő.

6. Az olvasás élénkíti a fantáziát, és erősíti a kreatív oldalunkat

Az olvasás fejleszti a fantáziát, segít az újabb és újabb emlékek kialakításában. Ez minden életkorban fontos, kifejezetten a gyerekeknél, például meseolvasás közben. Ezen kívül jót tesz a szellemi fejlődésnek, kortól függetlenül.

7. Hatalmas szókincsre tehetünk szert

Minél többet olvasunk, és minél változatosabbak az olvasnivalóink, annál bővebb lesz szókincsünk, amiből a mindennapokban meríthetünk.

8. Jobb a szemnek, mint a tv vagy a számítógép monitora

Azért a könyv is igénybe veszi a szemet, de nincs háttérvilágítása, mint a kijelzőknek vagy a monitoroknak, ezért sokkal kímélőbb. Ám fontos, hogy ne félhomályban olvass, és közben tarts szünetet, hiszen szemednek pihennie kell.

9. A könyv szinte mindig jobb, mint a belőle készült mozifilm

Ennek egyszerű az oka: egy regényben sokkal több eszköze van az íróknak a főhős bemutatására, míg a mozifilmekben erre kevésbé van lehetőség. Általában nem lehet minden jelenetet részletezni benne.

10. Meghosszabbítja az életedet

Fogadjunk, hogy erre nem gondoltál volna, pedig ezt a tényt már tanulmányok támasztják alá. A Yale közegészségügyi intézet kutatóinak több vizsgálatából is kiderül, hogy az olvasás csaknem 2 évvel meghosszabbítja a könyvszeretők életét.

Egyszóval mindegy mit olvasol, a lényeg az, hogy olvass, hiszen így sokkal tovább élsz!

Nos, mikor is iratkozol be a lébényi könyvtárba? Remélem a cikk elolvasása motivál arra, hogy mihamarabb megtegyed. Várlak sok szeretettel, hiszen rengeteg könyv várja, hogy kézbe vedd és elolvasd, hiszen olvasás közben bárki lehetsz és bármit megtehetsz, az olvasás örömet nyújt és kikapcsol!

MÁRCIUS TIZENÖTÖDIK NAPJA

ÍRTA: GRACZA VIRÁG

Magyarország egyik legmeghatározóbb történelmi eseményének évfordulóján, az 1848/49-es forradalom és szabadságharc emléknapján minden évben lerójuk tiszteletünket a forradalom hőseinek. Habár a járványügyi korlátozások miatt nem volt lehetőség nyílt ünnepségre, idén március 15-én sem maradhatott el, hogy méltóképp emlékezzünk a magyar függetlenség és szabadság kivívóira. Aznap délelőtt a város képviselői koszorút helyeztek el „A Szabadság Angyala” szobor lábánál, s főhajtással respektáltak a múlt nagyjaitól.

BÜSZKE A SZÍVEM...

ÍRTA: LENZSÉRNÉ ANDREA

Büszke a szívem, hangosan dobog,
Izzik a lelkem, mert magyar vagyok.
Mellemre büszkén kerül a kokárda,
Légy büszke Te is magyar hazádra.

A vers a múzeumnál harsogott,
A Nemzet rá visszhangozva zúgott.
„A magyarok Istenére esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk!”

Forradalmunk a szabadság ünnepe,
Emberek ezrei gyűltek Pesten össze.
Nem vagyunk már többé rabok,
Zúgják a világra szét a harangok.

Büszke a szívem, hangosan dobog,
Izzik a lelkem, mert magyar vagyok.
Mellemre büszkén kerül a kokárda,
Légy büszke Te is magyar hazádra.

MÁRCIUS 15-RE

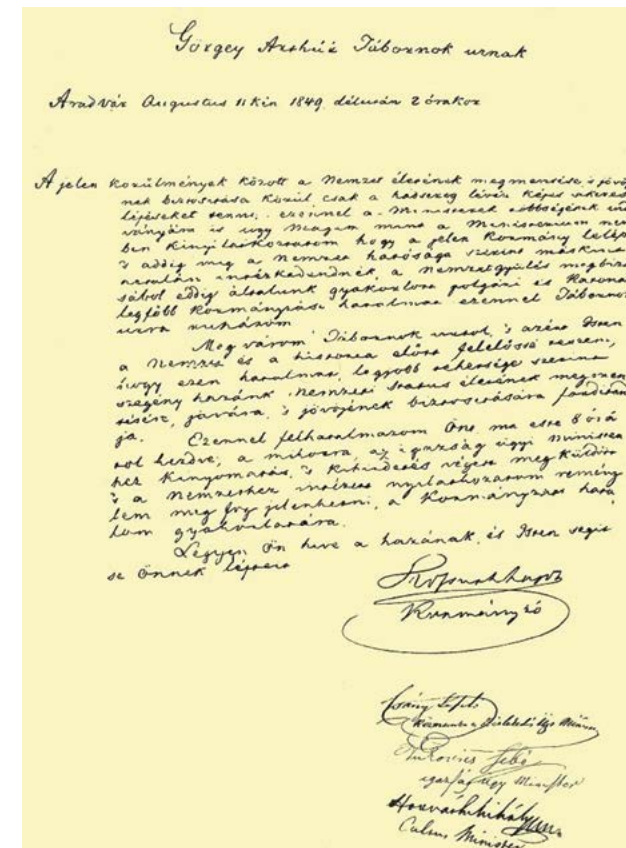
AMI AZ ISKOLAI TÖRTÉNELMI TANÍTÁSBÓL KIMARADT

ÍRTA: V. WANDRASCHEK FERENC ANTAL SZÉKKAPITÁNY

Mint az lenni szokott, a régi történetek ott motoszkálnak az ember fejében és időről időre előjönnek. A napi teendők mellett és a stresszes helyzetek miatt csak úgy menekülhetünk meg a megbolondulástól, az örökös fejtöréstől, hogy sok más témával foglalkozunk a mindennapokban. Ezzel én is így vagyok. Ilyen alkalommal gondolkodtam azon, hogy a 1848. márciusi szabadságharc mennyire volt szükséges a monarchia hatalma ellen? Fontos volt és ma is fontos! Mennyire volt időszzerű, jól időzített? Ezt a részét a történészek, kutatók, de az egyszerű emberek is ismerik. Foglalkoznak vele az iskolai történelem órán és azon kívül

is. A vívmányaival, az eredményeivel.

Amivel kevésbé, bár mára egyre több alkalommal találkozom vele, Görgey Artúr tábornok (1818-1916) szerepe a szabadságharcban és az 1849-es befejezésben. Nem tisztom a tisztázása, vagy a védelme, de pont emiatt foglalkoztat ez a nem sűrűn részletezett tanítás, elhallgatás. Ma már vannak történészek, akik bátran hirdetik az akkori helyzet körülményeit és eljuthat az érdeklődő emberekhez a tudásuk, ismeretük. Bennem is felmerül, hogy a sikeres hadvezér, katonai csaták győztese, milyen megfontolásból döntött

(döntöttek) a világosi fegyverletétel mellett. Miért kiáltották ki árulónak, vagy kik kiáltottak árulót? Most már könnyű utánanézni a részleteknek az internet világában, de itt is figyelni kell a megtévesztésekre. Ilyen váddal, támadásokkal leélni 98 évet, nem egyszerű, sőt igencsak nehéz. Egyébként az ilyen hosszú életet megélt Görgey Artúr tábornoknak a vádaskodók több pontját is kénytelen volt elviselni. Kortársai, harcos társai jól ismerték jellemét, és az őt kinevező Kossuth szintén tisztában volt képességeivel, amikor fővezérnek javasolták és megválasztották. Az élet furcsa szeszélye, hogy ő nem halt meg akkor. Görgey Artúr tábornok nyugodt lelkiismerettel élhetett. Igen ám, de az őt körülvevő és ellene indított támadásokat egészen biztos nem hagyta figyelmen kívül. Nem volt áruló! Ne hagyjuk figyelmen kívül, hogy akkor már a fegyverletételt sem lehetett feltételekhez kötni. „Ennek a nagyon népszerűtlen, gyászos aktusnak a jelentőségét, amiről az ellenség nem tárgyalt volna, Görgey tábornokra ruházta át.” Kossuth lemondott, és a polgári és katonai hatalmat átadta 1849. augusztus 11-én Görgeynek. Kinevezte kormányzónak. „Remélte (?), hogyha ő már nem is, de Görgey még tehet valamit szegény Hazánk nemzeti státuszéletének megmentéséért.” Aztán mint tudjuk, Kossuth török földre menekült. Görgey tábornok viszont nem akart menekülni az országból, még ha az életével is kell fizetnie az itthon maradásért. Röviden, Görgey tábornok tisztában volt az

zal, hogy az osztrákoknak nem adhatja meg magát. A hadsereg feláldozása nem volt célszerű már az osztrák bosszúvágy miatt se, és ezért csak az orosz főparancsnoksággal tárgyalt. A megadás előtt haditanácsot tartott és elmondta a lehetőségeket, amik siralmasak voltak. Elmondta, hogy csak az oroszoknak adhatjuk meg magunkat és bízunk a cár nagylelkűségében. Sajnos a következményeket ismerjük. Az Aradi 13-ak. A haditanács - ahol jelen volt több vezérkari tiszt, vezető tábornok - egyetértett a megadásban. A tragikus helyzetben Görgey tábornok a helyén maradt. Maga a megadás meghatározó lefolyása is azt érezte, hogy az akkori körülmények között ez volt a legésszerűbb döntés. Ha nehezen is, de a hatalmas véráldozat, emberáldozat felmérése még a huszárokat is meghatódásra kényszerítette. Mint oly sokszor a történelmünk folyamán, más népek vezetői döntöttek sorsunkról, mert hagytuk, és kihasználták hiszékenységünket, becsületességünket. A volt kormányzó idegen földön sürgősen visszavette kormányzói címét, mondván hogy lemondása Görgey árulása miatt érvénytelen. Katonai értelemben a világosi fegyverletétel a harcok végét jelentette még akkor is, ha Magyarország legütőképesebb hadserege tette le a fegyvert. Miklós cár a következőket nyilatkozta Görgey tábornok képességéről: „Sohogy sem tudok napirendre térni afölött, hogy Görgey Komárom elhagyása után hogyan kerülhette meg hadseregünk jobb, aztán bal szárnyát, hogy tehetett ilyen hatalmas kört, hogyan teremhetett délen, hogyan egyesülhetett az ottani erőkkel. Ez is a magyar honvédek katonai teljesítményét hivatott elismerni.” Ezzel együtt a fegyverletétellel véget ért a küzdelem. Ugyanakkor politikailag semmiképpen sem nevezhető kudarcnak, hiszen az osztrák kormány nem mert visszavonni azokat a döntő fontosságú törvényeket, rendelkezéseket, amelyeket a forradalom hozott el számunkra. Ezek közül a legfontosabb a jobbágyfelszabadítás volt. Számos, a polgári állam számára fontos rendszabály is érvényben maradt 1867-ben. Deák Ferenc és politikai köre erre a hősiességre alapozva tudta részlegesen visszaállítani a magyar szuverenitást. Áldott legyen a halódó poraiban is a forradalom és szabadságharc minden polgári és katonai résztvevője, akár ismertek, akár kevésbé ismertek voltak. Ne feledjük Görgey tábornok kiáltványa azon részét, amely azt mondja: „Az igaz ügy örökre veszve nem lehet!”

Végezetül, akit érdekel a téma, nekik ajánlom Lőrincz Miklós írását és Szedlák Mátyás 1848-49-i nyugdíjas tüzérhadnagy: Leleplezések a Magyar Szabadságharc és a Magyar Emigráció Idejéből 1848-1861 című közléseit.

Ezért örülök személy szerint, hogy Lébény város rendelkezik egy 1848-49-es háromfunkciós, „Szabadság Angyala” nevű emlékművel. Így méltóképpen emlékezhetünk hőseinkre, még ebben a Covid-19 vírusos időszakban is.

PROGRAMOZOTT PROGRAMOK

ÍRTA: GRACZA VIRÁG

Hiába szerepelt sokunk újrán kívánságai között a korlátozások feloldása, a helyzet változatlan: továbbra is arra várunk, hogy végre fellélegezhessünk. Így telnek napjaink – kis kihagyásokkal – immár egy éve.

November óta általános rendezvénytilalom van érvényben az országban. A személyes találkozások, gyülekezések, összejövetelek számát nullára kellett csökkenteni, gyengítve ezzel a lehetőséget a járvány terjedésére.

November óta kényszerszünet alatt áll a Közösségi Ház. A látogatók számára zárva tart, csak úgy, mint a többi kulturális és közösségi színtér.

Programok, rendezvények nélkül persze, ha belegondol az ember, ki lehet azért bírni néhány hónapig (vagyis ez esetben egy évig, ugye). Nem létszükséglet, hogy szombat este elmenjünk a moziba, hogy egy osztálykirándulás alkalmával megtekintsük a helyi múzeumot, vagy, hogy egy koncerten csápoljunk a nézőtér közepén. Valóban nem létszükséglet – de fontos! Az embernek igenis szüksége van közösségi élményekre, arra, hogy kimozduljon a mindennapok zakatolásából, és egy kicsit beleengedje magát a múltlódás, szórakozás, ünneplés világába.

Egyetlen opció maradt, ami a közösségi programok helyszínéül szolgálhat most, mégpedig a virtuális tér. Országszerte rengeteg intézmény alkalmazkodott a korlátozásokhoz, bezárásokhoz: a színházak előre felveszik, illetve élőben közvetítik (streamelik) előadásait, a múzeumok

virtuális tárlatvezetéssel várják weboldalukon látogatóikat, online koncertek, online kerekasztal beszélgetések, online workshopok... Alig néhány hónap elteltével újra strukturalódott a kulturális szféra. Hihetetlen átalakulásnak lehetünk szemtanúi, ami az emberi leleménynek és a folyamatosan fejlődő technikának köszönhető. Tulajdonképpen bármi átültethető az online térbe, és – ha belegondolunk – sokféle program teljesen jól megállja helyét virtuálisan.

Vegyük például a színházakat, előadótérket. Egy előadást a való életben egy szemszögből nézünk végig, és ha azt az előadást szintén ugyanabból az egy kameraállásból veszik fel, tulajdonképpen ugyanazt a látványt kapjuk. Még csak nem is kell minden este felvenni a műsoron lévő darabot, hiszen aki először nézi (és valljuk be, egy előadásra általában csak egyszer fizetünk be), annak teljesen mindegy, mikor készült a felvétel. Akkor hát miért nem alkalmazzák ezt már jó ideje? Sok mindent leegyszerűsítene...

Nos, egyrészt azért, mert az, amit a való világban a saját testünkkel, érzékszerveinkkel az adott pillanatban átélünk, azt nem tudja pótolni semmi. Még a legjobban felépített, valóságot hűen tükröző számítógépes megoldások, felvételek sem. A másik ok pedig, hogy az embernek fontos a társaság. A közösség, aminek részese lehet. A találkozások, kapcsolódások, a közös élmények – sokszor tudat alatt vagy éppen tudatosan ezeket keressük, ha egy programon részt veszünk. Egy gyereknapnak is végső soron az „együtt játszás” a lényege. A Süti mesternek? Hogy megosszuk a többiekkel: ez az én specialitásom, gyere, kóstold meg! A Piknik Mozinak? Ez talán nem is kérdés...

Ez persze nem azt jelenti, hogy akkor már nem is érdemes kihasználni az online tér adta a lehetőségeket. A maszk, a korlátozások, a bezárások mind-mind eltávolítanak minket egymástól. Jelenleg csak ezen a platformon tudunk kockázat nélkül találkozni. És ki tudja, lehet, hogy néhány évtized múlva már az lesz a természetes, hogy az internet ad otthont a közösségi programoknak... De ne legyen igazam! Együtt lenni - egy helyen, egy időben - sokkal jobb!

MINDENT A SZEMNEK

ÍRTA: GRACZA VIRÁG

A járványhelyzet a tavalyi év utolsó hónapjaiban is szigorú korlátok közé szorított bennünket, így a negyedik alkalommal rendezett Süti mester versenyünket nem a Közösségi Házban, hanem online térben voltunk kénytelenek megvalósítani. Az ember joggal teszi fel a kérdést: Sütiverseny online? Nos, valóban nem a szokásos menetrend szerint alakult a vetélkedő, az alkotások kóstolására ugyanis nem volt lehetőség - a facebook közönség elsősorban külsőn alapján értékelt a desszerteket.

Ezúttal két kategóriát indítottunk, édes és sós süteményeket küldhettek be a jelentkezők, s kicsit csavarva a verseny menetén, egy konkrét témakört adtunk: kifejezetten régi, hagyományos recepteket vártunk a megmértetésre, így tehát a „nosztalgia” vált kulcsszóvá a tavalyi Süti mesteren. Más szempontból is rendhagyónak bizonyult az esemény, ugyanis most nem csak a süti voltunk kíváncsiak, hanem éppúgy annak „sztorijára”, illetve olyan receptekre, amelyek kimondottan Lébényhez köthetők.

Mivel egy sütiverseny nem az igazi sütiévés nélkül, a korábbi évek zsűritagjai, Horváthné Gizike és Horváth Attila cukrászok, illetve Németh Zoltán pékmester, felkérésünket elfogadva vállalták, hogy amint a helyzet engedi, elkészítik a két első helyezett süteményt – így a közös kóstolás sem marad el!

A IV. Süti mester díjazottjai a közönség szavazatai alapján:

Édes kategóriában

I. helyezett:

Finta Veronika - habkarika

II. helyezett:

Pécsújhelyiné Göttl Zsuzsanna - vízenballagó

III. helyezett:

Limpné Kovács Katalin – hadi linzer

Sós kategóriában

I. (és egyben egyedüli) helyezett:

Dr. Szabó Antal – nagymama hagymás kiflije

RECEPT KLUB

TÚRÓS POGÁCSA

WENESZ ISTVÁNNÉ RECEPTJE

Összetevők:

- 25 dkg túró
- 25 dkg liszt
- 25 dkg margarin
- só

Elkészítés:

A lisztet, túrót, margarint összegyúrjuk, egy éjszakán át a hűtőben pihentetjük. Másnap kicsi pogácsákat szaggatunk és 180°-on 10-15 percig aranybarnára sütjük. Tetejét megkenhetjük tojással vagy pici vízben oldott pirospaprikával.

HÓKOCCA

HARCZINÉ KASZÁS ANITA RECEPTJE

Összetevők:

Tészta:

- 30 dkg liszt
- 1 db tojás
- 1 dkg szalakáli
- 2 dl tej
- 10 dkg vaj
- 10 dkg porcukor

Krém:

- 4 evőkanál liszt
- 4 dl tej
- 25 dkg vaj
- 2 csomag vaniliás cukor

Elkészítés:

A tészta hozzávalóit összedolgozzuk. Három lapot sütünk 20x30 cm, 180°-on, kb. 15 percig.

A krémhez a lisztet a tejjel és a cukorral simára keverjük, majd sűrűre főzzük, kihűtjük. A vajat felhabosítjuk és a kihűlt krémhez keverjük. Megtöltjük a lapokat és porcukorral meghintjük.

FARSANG, EGY KICSIT MÁSKÉPP

ÍRTA: GRACZA VIRÁG

Tudtuk, pontosabban sejtettük, hogy az új év első hónapjai még nem hozzák el számunkra a megkönnyebbülést, a korlátozások feloldását. Azt viszont biztosan tudtuk, hogy a farsangi időszak nem telhet csak úgy, csendben el. Ezért hát január végén online maszkabált hirdettünk a lébényi gyerekeknek. Mindössze annyi volt a dolguk a bátor jelentkezőknek, hogy maskarába bújjanak, és készítsenek egy fényképet magukról, amit aztán velünk is megosztanak. Az így készült fotókra pedig a facebookon lehetett szavazni. Több, mint harminc jópofa jelmez csodálhattunk meg: akadt köztük borz, LEGO figura, késdobáló, sellő, telefon, rendőr, és még sorolhatnánk... Igazán vagány farsangi jelmezeket kaptunk, a szavazatok csak úgy záporoztak!

Köszönjük a gyerkőcöknek, hogy velünk játszottak! Nagy szeretettel gratulálunk minden résztvevőnek!

Íme a dobogósok:

I. helyezett:

Angermayer Zoé, mint tavasz tündér (689 szavazat)

II. helyezett:

Kozselszky Kevin, mint hóember (529 szavazat)

III. helyezett:

Kozselszky Mia, mint unikornis (494 szavazat)

A két különdíjas pedig:

Varga Zétény, mint mosógép
Kelemen Ádám, mint vadász

I. helyezett:

Angermayer Zoé,
mint tavasz tündér
(689 szavazat)

II. helyezett:

Kozselszky Kevin,
mint hóember
(529 szavazat)

III. helyezett:

Kozselszky Mia,
mint unikornis
(494 szavazat)

A két különdíjas pedig:

Varga Zétény, mint mosógép,
Kelemen Ádám, mint vadász

FUTNI BÁRHOL, BÁRMIKOR

ÍRTA: GRACZA VIRÁG

Február elején virtuális Tüdőlebeny futóversenyt hirdettünk Lébényben. A „virtuális” szó ebben az esetben persze nem azt jelenti, hogy valamilyen számítógépes program teljesíti helyettünk a távot, hanem hogy a versenyzők nem egy helyen, egy időben vesznek részt a megmérettetésen. A járványhelyzet hatására igen népszerűvé vált ez a fajta módszer, hiszen így van is találkozás, meg nincs is. Egy dolog azonban biztos: a vírusnak ezen a terepen nincs esélye.

Szerettünk volna leginkább azoknak a helyieknek is lehetőséget adni, akik az előző években különféle okok miatt nem tudtak részt venni ezen a programon. Két távon, 5 és 10 kilométeren bizonyíthattak futóink – elsősorban önmaguknak. Ezúttal nem rangsoroltunk, nem voltak

helyezettek, elcsépeltek hangozhat, de most tényleg csak a részvétel volt a fontos. Mindössze 2 képet kértünk a jelentkezőktől: egy „szelfit”, amint éppen befejezték a távot, illetve egy képernyőfotót, amin a futás eredménye látható.

Nagy örömünkre február végével megérkezett hozzánk a napsugaras tavasz, ami mintha pont a versenyünkre időzítette volna magát. Minden adott volt ahhoz, hogy az ember mozogjon egy jót a friss levegőn. Összesen 29 nevező gyűlt össze, akik február 22. és március 7. közötti tetszőleges időpontban és tetszőleges helyszínen futhatták le választott távjukat. Érem és oklevél járt a versenyzőknek, így megköszönve azt, hogy részt vettek az első Virtuális Tüdőlebenyen.

A CSEND HANGJA

ÍRTA: LENZSÉRNÉ ANDREA

Idő kellett ahhoz, hogy tudatosuljon bennem, hiányzik a zene. Pontosítok... nem csak a zene. A kórus. A Lébényi Liszt Ferenc Vegyeskar minden tagjával, gondjával, bajával, örömeivel. Hiányoznak a próbák, a közösen megélt élmények, a baráti beszélgetések. Hosszú hónapok óta nem próbáltunk együtt. Egy-egy telefon: hogy vagytok, nem beteg senki, vajon mikor lesz rá módunk, hogy ismét együtt daloljunk... A sok szép elképzelés, a tervek még ma is váratnak magukra, halasztódnak, pedig mi már nagyon készülnénk a jövő esztendőre. Bizony, már 2022-re tervezünk, hiszen kórusunk a 100. születésnapját fogja ünnepelni, reményeink szerint.

Most viszont teljesen indokolt az óvatosság. Több külföldi hírt is lehetett hallani, amikor a vírus terjedésében a távolságtartás hiánya játszott szerepet. Nem lenne jó, ha pont rajtunk próbálná ki hatékonyságát a járvány.

A tavalyi évben számos fellépésünk elmaradt, mint mindenki másnak. De jó érzéssel töltött el bennünket, hogy a

trianoni békediktátumra emlékezve műsorunkkal léphetünk fel a városi rendezvényen.

Hiányoznak a péntek esti próbák. Jogosan merül fel a kérdés, hogy hogyan lehet egyedül otthon kórusművet próbálni. Egy hasonlattal élve úgy fogalmaznék, hogy a focista is végezhet erőnléti edzést otthon, de gólpaszt adni nem tud egyedül. Mi is így vagyunk ezzel. Karnagyunk a feladatot kiadja szólamonként, és lehet gyakorolni. Az újkezdést már mindannyian nagyon várjuk. Bizonyára sok rozsdát kell majd lepucolni a hangszálainkról, ami kihívás lesz a karvezetőnek és a dalosoknak egyaránt.

Amikor elmúlik majd a járvány, vajon mernek-e az emberek fesztiválra, koncertre menni? Talán, ha az egész világon legyőzzük ezt a láthatatlan ellenséget, akkor majd elmúlik az emberekből a félelem. Most viszont még itt van. Csendes minden, de az jól hallható...

NYUGDÍJAS ÉLET A JÁRVÁNY IDEJÉN

ÍRTA: DOMSITSNÉ PIROSKA

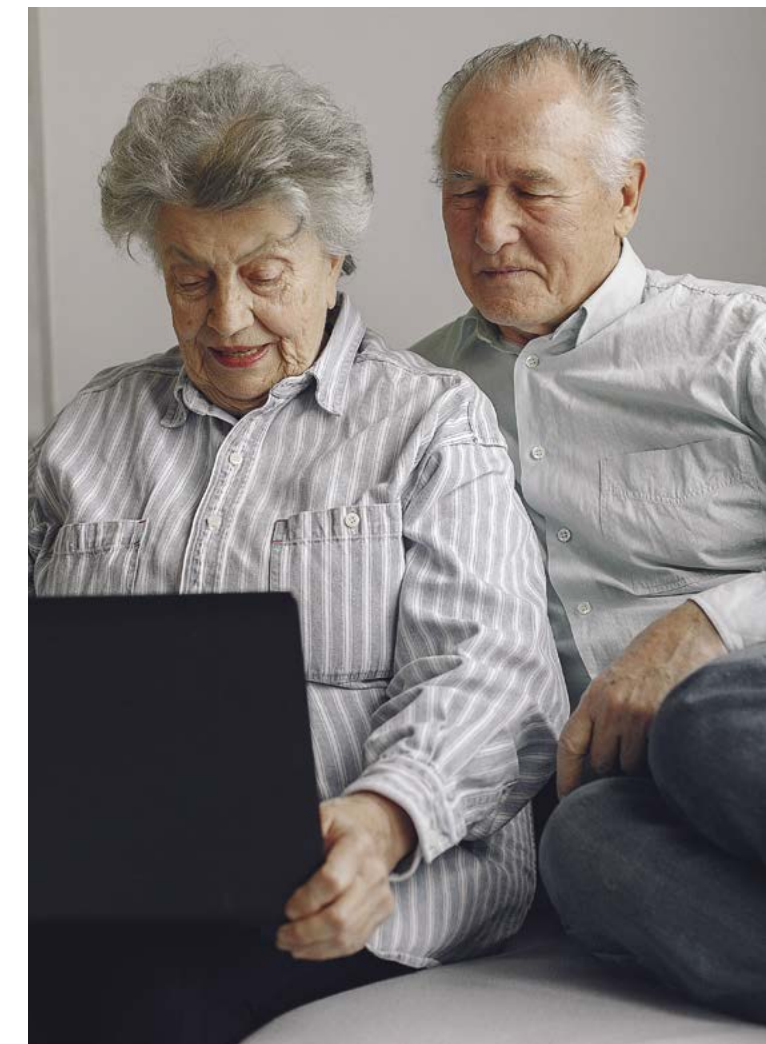
Mint minden civil szervezet, így a Nyugdíjasok Lébényi Egyesülete is kénytelen volt tevékenységét a minimumra korlátozni a járvány időszakában. Szokásos összejöveteleink elmaradtak, csak két említésre méltó eseményt tudtunk megtartani. Az egyik az NMI által szervezett előadás meghallgatása, a Szent Jakab zarándokút története címmel. A másik pedig kórusunk sikeres soproni fellépése volt. Mindkét eseményt a kötelező, szigorú előírások betartása mellett, maszkban tartottuk. A korlátozások sajnos tovább szigorodtak. Így történt, hogy a szokásos gyertyagyújtási ünnepségeinket, amelyeket sok éve, meghívott vendégekkel, meghitt ünnepség keretében tartottunk, kénytelenek voltunk egyetlen alkalomra korlátozni.

Gulyásné Kaszás Marianna zseniális ötlete volt, hogy az ünnepséget a Szent Jakab Látogatóközpontban tartsuk meg és a LKTV közvetítse. Köszönet és hála a látogatóközpont munkatársainak, amiért ezt számunkra lehetővé tették! Meghívott vendégeink, akiket egyben a gyertya meggyújtására is felkértünk, Lázárné Tóth Szilvia lelkésznő, és Mézszáros Miklós atya az evangélikus és a katolikus közösség képviselőjében. Szerencsére örömmel fogadták felkérésünket. Mindketten csodálatos beszéddel járultak hozzá az ünnepi alkalomhoz, amelyet Pálinger Béla áldozatos munkájának köszönhetően remélhetőleg valamennyi nyugdíjas egyesületi tagunkhoz, és városunk minden lakójához eljutott. Reméljük, hogy ez reményt és vigasztalást nyújtott valamennyiünknek ebben a nehéz időszakban.

De nem maradt el az évfordulósok köszöntése és a karácsonyi ajándékozás sem. Az ünnepeltek rendben megkapták a csomagokat, hála az egyesületünkön belül jól bevált „kézbesítőszolgálatnak”. Nekik itt szeretném megköszönni részvételüket a csomagok szétosztásában! A rendhagyó ajándék kis édességből, és Nátz Miklós képviselő úr által felajánlott maszkokból állt, amelyet tagjaink örömmel fogadtak!

A járvány időszaka a nyugdíjasokat is rákényszerítette, hogy az új technikákat kihasználva tartsanak lépést a fiatalabb korosztállyal. Bár egyesületünk eddig is aktívan részt vett a Nyugdíjasklubok és Idősek „Életet az éveknél” Országos Szövetsége és a Richter Gedeon Nyrt. által szervezett vetélkedőkön, most online formában zajlott a megmé-

rettetés. A „Híd a generációk között” címmel meghirdetett versenyen, amelynek témája az egészségügy és a járvány környezetre gyakorolt hatása volt, egyesületünk képviselőjében három tagunk vett részt. Bár helyezést ez alkalommal nem sikerült elérniük, de a feladatok megoldása és a videokonferencia keretében megtartott eredményhirdetés hasznos tapasztalatot jelentett számunkra. Az oltások megindulásával reméljük, hamarosan elérjük a védettséget, és ismét személyesen is összejöhetünk. Addig is minden tagunknak kitartást, jó egészséget kívánunk!

SIKEREK A LEGNEHEZEBB HELYZETBEN

ÍRTA: KISS LAJOS, UTÁNPÓTLÁS KOORDINÁTOR

A 2020-as az év a túlélésről szólt, és szól azóta is. Nemcsak a sportot, hanem az életünk minden területét alapvetően határozza meg a vírushelyzet. Újra kellett és kell szerveznünk mindennapjainkat, az iskolai és munkahelyi életünket.

A Covid-19 vírushelyzet nehéz pillanatokot okozott a kézilabda csapataink számára. Több játékosunk is átesett a betegségen, szerencsére mindannyian teljesen felgyógyulva, egészségesen tudtak visszatérni a csapatukhoz, és szövődménymentesen vészték át a számukra megterhelő időszakot. Aki nem a betegség miatt, az a kontaktkapcsolatok végett került hosszabb-rövidebb időre karanténba. Mindezt a bajnokságok közepette, hiszen zajlottak az edzések, játszottuk a mérkőzéseket. Volt, hogy négy lány vett részt csak a tréningen, de az sem volt egyszerű eset, amikor nyolc játékosal utaztunk bajnoki mérkőzést játszani.

Habár nehéz helyzetben voltunk, de köszönhetően a nyári sikeres felkészülésnek, illetve az edző kollégák által többször is áttervezett edzésterveknek, és természetesen a lányok rengeteg munkájának, csapataink nagyszerű eredményeket értek el.

Kezdjük a legkisebb korosztállyal, ahol a nagy létszám miatt már túl vagyunk egy csoportbontáson, így Füsü Renáta már két külön csoporttal foglalkozik. Jelenleg az U8-as korcsoportban még nem kezdődött el a bajnokság, míg az U10-ben már két forduló is lejátszásra került. Kislányaink az ETO II, ETO III, ETO IV csapatai, illetve a Bősárkány együttese ellen léptek pályára, és álltak helyt remekül. Itt még nincs eredményszámolás, a cél, hogy megismerjék a mérkőzések hangulatát, és hogy kipróbálják a tanultakat idegen ellenfelekkel szemben is.

A következő korosztályunk az U14, ahol 2007-2008 születésű lányok vehetnek részt. Itt Palkovits Zsófi vezetésével dolgoznak a csapat tagjai. A MKSZ területi csoportbeosztása alapján 6 fordulót játszottunk le, amely alapján a csoportban a 2. helyen végeztünk. Nagy meglepetésünkre csak az ETO csapata tudott megelőzni bennünket, míg a Mosonmagyaróvár, Tata, Tatabánya, és a Kisbér gárdáit magunk mögé utasítottuk. Több játékos már bemutatkozhatott a serdülő csapatunkban is, és nyugodtan állíthatjuk, hogy a helyüket ott is megállták.

A legjobb eredményt produkáló korosztályunk a serdülő lányok csapata. Már a tavalyi évadban is remekül szerepeltek, szerintünk csak a félbehagyott bajnokság akadályozta meg őket a bajnoki cím elnyerésében. A jelen szezonban 15 mérkőzés után pontvesztés nélkül 100%-os teljesítménnyel vezetik a Serdülő Országos Bajnokság III. osztályának Észak-nyugati csoportját. Úgy tűnik, hogy őket csak a vírus állíthatja meg abban, hogy elérjék az egyesület legjobb

eredményét, illetve hogy elnyerjék Lébény első országos bajnoki címét csapatsportágban.

Az idei évadban először az Ifjúsági Országos Bajnokság résztvevője lett egyesületünk. Alapjaiban a serdülő csapatra épülő játékoskerettel a bajnokság felénél a 6. helyen álltunk. Az átlagban három év korkülönbség még egyelőre meglátszik fizikailag, azonban technikailag, és taktikailag semmi lemaradása nincs a lányoknak.

Az egyesület idén lesz 10 éves, amelyre egy rendkívüli családi nappal készülünk. Szeretnénk ezen az eseményen megszervezni a serdülő csapat éremátadó ünnepségét is. A nyárra már szervezés alatt áll az újabb edzőtábor, melyet minden korosztály számára szeretnénk lebonyolítani. Sajnos sok minden áll még egyelőre az utunkban, de reméljük, hogy sikerül minden akadállyal megküzdenünk, és az országos kézilabda térképre Lébény város nevét végérvényesen, és leradírozhatatlanul feltenni.

KÖLYÖKKUTYA ÉRKEZIK A CSALÁDBA

ÍRTA: ZUG VIRGÍNIA, ZÖLD MANCSOK EGYESÜLET

Kölyökkutya érkezése nem csak felelősségteljes döntés, de sok előkészületet is igényel. Egy új kutya befogadása mindig nagy izgalommal tölti el az egész családot, hiszen gazdának lenni felemelő és tartalmas élmény, de időt, munkát és kitartást kíván, valamint anyagilag is áldoznunk kell kedvencünkre.

Megpróbálom ehhez egy kis segítséget nyújtani, megvizsgáljuk a tenyésztő és az állatorvos oldaláról a fontos dolgokat.

Tenyésztői oldalról egy kennel bemutatása

Először is döntsük el, milyen célból szeretnénk kiskutyát. Kiállításra, munkára vagy hobbi célra választanánk kedvencet? Sok lehetőség van a keresgélésre. Böngészhetjük az újsághirdetéseket, az internetet, de a legjobb kiállítások alkalmával megnézni a kutyákat. Ott megfigyelhetjük, hogy hogyan viselkednek a ring szélén, milyenek a gazdák, akikkel vannak, kérdezősködhetünk, honnan van a kutya, és ha szerencsénk van, pont a tenyésztőbe botlunk bele. Amikor elmegyünk a kiskedvencet kiválasztani, a tenyésztőnek is fontos, hogy megismerje a leendő gazdát, hogy lássa azt, hogy milyen reményekkel adhatja oda azt a kis-

kutyát. Amikor választunk, nekünk is nagyon fontos, hogy lássuk, hogy honnan, milyen helyről kerül hozzánk a kölyök. Semmiképpen ne vásároljunk csomagtartóból, vagy az utcán, háznál kiskosárból. Interneten utána lehet keresni a bejegyzett, nagyobb kutya kenneleknek, lehet velük előre megbeszélte időpontot egyeztetni a személyes találkozásra akár többször is, hogy minél többet tapasztaljunk saját szemünkkel. Megnézhetjük a kölyökkutya szüleit, a tisztaságot, hogy milyen környezetben élnek, hogy hogyan bántanak a kutyákkal. Minden jó tenyésztő figyelmet, energiát fordít a kis csöppségek felnevelésére, a lehető legjobb gazdánál szeretné tudni őket, ahol felelősségteljesen nevelik és foglalkoznak velük. A tenyésztők mindig odafigyelnek a részletekre, amikor elkerülnek tőlük a kölykök, például szoktak adni egy indító csomagot abból a tápból, amellyel addig is táplálták a kutyákat. Valószínűleg ez a legjobb, amit ők választottak, mert már tapasztaltuk van abban, hogy mi a megfelelő a kiskutyáknak. Tanácsos ugyanezzel etetni tovább, de ha mégis váltani akarunk, akkor mindenképpen fokozatosan, a régit keverve az újjal, és csak jó minőségű kölyök tápra váltsunk, gyengébbre semmiképpen sem.

Megfelelő genetikával rendelkező kutyákat párosítanak, ez a legfontosabb és elsődleges céljuk. Fontos a megfelelő táplálásuk, a szuperprémium tápokban megtalálható minden szükséges elem az ásványi anyagoktól a vitaminokon keresztül, nem kell kiegészítőkkal etetni a kutyát, teljesen felesleges költség, és még ártalmas is lehet, hiszen a jó minőségű tápokban ezek mennyisége, aránya éppen megfelelő. A tápok váltogatása kifejezetten rosszat tesz a kutyáknak, ha egy táp beválik, annál kell maradni. Ha egy kutya egészséges, az meglátszik a szőrén és a kondícióján.

Állatorvosi oldalról a kiskutya vásárlása nem egy egyszerű feladat, ismervé a magyar valóságot, a kiskutyáknak szinte csak töredéke kerül az új gazdához tenyésztőtől. Nagyon sok ajándékba kapott, vagy piacon itt-ott vásárolt, bizonytalan előéletű kiskutyáról hallani. 2012 óta sorszámozott oltási könyvvel kell ellátni a kutyákat, a tapasztalat szerint az eladók nagyrésze nem teljesíti ezt a kritériumot. Nagy problémákat jelent a chippel való megjelölés is, hiszen 2010. július óta tulajdonképpen csak chippel ellátott kutyát lehet eladni, pontosabban tulajdonosváltásnál a chip bejegyzése kötelező lenne, ennek ellenére csak maxi-

mum 10%-ban található chip az új kiskutyákban. A törzskönyves állatoknál természetesen más a helyzet, mert chippel ellátva érkeznek az állatorvosi rendelőbe. Az oltásokra szeretném fordítani a szót. Mikor az ember megvesz egy kiskutyát, ideális esetben 7-9 hetes korban, ekkorra egy parvovírus elleni védőoltással már ellátják, és szerencsés esetben 1-2 féreghajtáson és parazitamentesítésen is túlesik. Lelkiismeretes tenyésztőnél kettő, négy és hathetes korban megtörténik a féreghajtó beadása, de ilyen alapossággal sajnos ritkán találkozunk az állatorvosok. Az állatorvosok olyan oltási sort használnak, hogy az első parvo elleni oltás után 2-3 héttel az úgynevezett kombinált vakcinát kapják az állatok, ebben szopornyica, májgyulladás, leptospirozis és a parvo vírus elleni antigének találhatók meg, ezt 2-3 hetes időközzel megismétlik, ezáltal a potenciális életveszély elleni vakcinázást végrehajtják. 2-3 héttel ezeket követően a törvényben is előírt veszettség elleni vakcinázás és a chip beültetése történik, legkésőbb a kutya 4 hónapos koráig ennek meg kell történnie, ezeket az állatorvos regisztrálja a szükséges adatokkal együtt a Petvetdata rendszerben. A regisztráció meglétét magunk is ellenőrizhetjük az interneten.

Felszerelések, eledel, melyek szükségesek egy kiskutya érkezéséhez, hogy felelős és kulturált állattartók lehessünk

Professzionális, jó minőségű tápot választunk. Kölyök-korban jelentős fizikai és viselkedésszerű változásokon mennek keresztül a kutyák. A speciális fejlődési igényeknek megfelelő táplálék segít nekik abban, hogy törekeny kölyökkutyából erős, egészséges felnőtt kutyákká váljanak.

A kutyajátékok arra vannak kitalálva, hogy a gazdi és a kutya kapcsolatát erősítsék, nem arra, hogy a kutyát magára hagyva a játékkal feltalálja magát. A tömör, latex, plüss és köteles játékok, fogtisztításra szolgáló rágók a rágóizmok segítésére szolgálnak. A latex játékok nem emészthetők, puhák, könnyen szakadnak, így könnyen idegen anyag kerülhet a gyomorba. Két-három játéknál többre nincs szükség, hiszen az egyedfüggő, hogy melyik kutya mit szeret, ezt ki kell tapasztalnunk.

Az etető és itató tál lehet fém, kerámia, műanyag - nagyon széles a választék, a yorkik például a kerámia tálat kedvelik, melyek a legkönnyebben tisztíthatók. Etető tálak lapos tálak, itató tálak mélyebbet választunk.

Póráz lehet rövid és keskeny vagy zsinóros és szalagos flexibilis, de mindenképpen olyan legyen, ami fogó résszel van ellátva. A nyakörv tekintetében kölyöknek inkább hámot használunk, mert érzékeny a nyakuk egy esetleges hirtelen rántásra.

A hordozó lehet plüss, műanyag és fém, szintén fajtafüggő, érdemes a fajta felnőtt méretére vásárolni. Fekhelynek könnyen tisztíthatót és strapabíróat választunk, ami jó pár évig kiszolgálja a kutyust.

Kutyasampon, karomvágó olló, fültisztító, szentisztító, kutyakefe és a fogápolási eszközök is sok fajtánál fontosak, ezek használatához már kölyökkorban hozzá kell szoktatni az állatot.

A helyhez szoktató kendő, más néven kutyapelenka segíti a szobatisztaságra nevelést a lakásban tartott kutyáknál, de annak megtanulását, hogy kint ürítsen, csak sűrű sétáltatással és jutalmazással tudjuk elérni.

Összességében nagyon sok információt lehet kapni a kiskutya tartásával, ápolásával, táplálásával kapcsolatban, ezért is érdemes kapcsolatban maradni a tenyésztővel, és olyan állatorvost és olyan kutyás barátokat keresni, akik a sok-sok állattartási kérdés megoldásában segítséget tudnak nyújtani.

MINDEN MANCS SZÁMÍT!

ÍRTA: ZUG VIRGÍNIA, ZÖLD MANCSOK EGYESÜLET

Megragadom az alkalmat, hogy megköszönjem az egyesület nevében, hogy a tavalyi évben olyan sokan támogattátok tevékenységünket, céljainkat, nélkületek nem sikerült volna megerősödnünk!

Lébényben a Gaszó családtól kaptunk több bála szalmát. Nagyon jókor érkezett ez a felajánlás, mert a Győri Állatmenhelynek nagy szüksége volt a hideg idők beállta előtt szalmára, amivel a kutyaházakat bélelik ki. Kétszer 20-20 bála szalmát szállítottunk el nekik utánfutóval, és nagyon örültünk, hogy tudtunk segíteni, hiszen mi is mindig számíthatunk rájuk.

Kovács Emma és családja, ha szabadidejük engedi, önkéntesként segítik munkánkat, etetéssel, sétáltatással és az állatok iránti tiszteletükkel, szeretetükkel.

Karácsonykor is nagyon sokan gondoltatok az állatokra, sokféle tárgyi és élelem adomány gyűlt össze, és mellette minket is megajándékoztatok meglepetésekkel, nagyon jó érzés, hogy értékelitek munkánkat.

Szerencsére már egyre többen ismernek minket, nem csak Lébényben és környékén, de a Szigetközben is számíthatunk támogatókra. Karácsony előtt Túri Viktória saját készítésű horgolt angyalkáit ajánlotta fel jótékony célra, így gyűjtött az egyesületnek. Waldmann Péter és Segovics Betty vezetésével a Szigetközi Civil Állatbarátok két autónyi kutya- és macskaeledelt, illetve különböző felszereléseket gyűjtöttek nekünk heteken keresztül, majd ellátogattak hozzánk a bőséges adománnyal.

Vannak, akik pénzbeli adományukkal támogatják állatorvosi költségeinket, és vannak, akik helyi kis csapatként összefognak, és gyűjtést szerveznek védeenceink és mentetteink számára. Tette ezt Rozsónszky Károly vezetésével a lébényi „Izmos fiúk arany szívvel” elnevezésű csapat is.

Végül, de nem utolsó sorban óriási köszönettel tartozunk a lébényi önkormányzatnak is többek között az ideiglenes kennelek fejlesztéséért, amit bámulatos gyorsasággal vittek véghez a hideg idők beállta előtt.

Igazán hálásak vagyunk mindenkinek és számítunk rájuk a jövőben is, hiszen együtt erősebbek vagyunk!

ŐSZI MANCSOS CSODÁK

ÍRTA: ZUG VIRGÍNIA, ZÖLD MANCSOK EGYESÜLET

Kíváncsiak voltunk, hogy gyermekszemmel milyen az ősz, hogyan ábrázolják kedvenc helyüket, állataikat, növényeiket. Október elejétől november közepéig a Lébényi Pékségben kihelyezett gyűjtő ládába vártuk a leleményes rajzokat, festményeket, kreációikat. Nagy meglepetés és öröm is egyben, hogy több mint 100 alkotást tartalmazott a láda. A legjobb alkotók kiválasztása az egyesület nagy feladat elé állította, hiszen jobbnál jobb, szebbnél szebb képeket csodálhattunk meg mind a három kategóriában.

Az eredményhirdetés két hét várakozást követően történt meg, egyesületünk megnevezte a győzteseket.

Mikulás napját megelőzve Horváth Beatrix tanárnő segítségével és kíséretében átadtam a gyerekek nyereményeit.

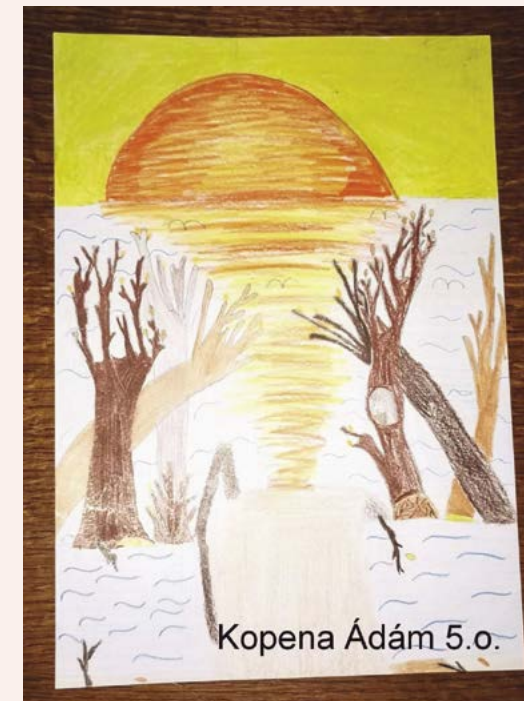
A többieknek sem kellett szomorkodniuk, mivel Németh Zoltán, a Lébényi Pékség tulajdonosa, minden alkotó kezű gyermeket megjutalmazott egy csokoládéval. Ezúton is köszönjük neki!

Sajnos a Covid-19 vírus miatt kialakult helyzet nem engedte, hogy kiállítás formájában a nyilvánosság elé tárjuk az alkotásokat. Az egyesület facebookos oldalán mindenki megcsodálhatja őket és a szülők büszkék lehetnek gyermekeikre.

Szeretnénk, hogy tudják, nagyon örültünk, hogy ennyire jól sikerült a program, és ilyen sokan részt vettek benne. Gratulálunk mindenkinek!

Kategóriák nyertesei:

- Óvoda: Papp Zsófia
- Alsó osztály: Benkő Leticia
- Felső osztály: Kopena Ádám

A KUTYASÉTÁLTATÁSRÓL

ÍRTA: DR. TIMÁR-GENG ANNA, ZÖLD MANCSOK EGYESÜLET

Vidéken, faluhelyen még most is sokan úgy gondolják, hogy értelmetlen egy kertés háznál élő kutyát kivinni sétáltatni. Ez azonban nem így van!

Saját területükön kívül a kutyák nagyon sok új ingerrel találkozhatnak (új helyekkel, állatokkal, emberekkel, szagokkal), amik sokkal izgalmasabbak számukra, mint a megszokott udvar. Olyan ez, mint amikor egy kisgyerek kiszabadul a saját szobájából a megunt játékaival, és elmehet a játszótérre vagy egy másik gyerek szobájába játszani. A rendszeresen sétáltatott kutyák kiegyensúlyozottabbak, szófogadóbbak, és kevésbé hajlamosak a rombolásra, szökésre. Mindenképpen hasznos, ha egy kutya hozzá van szoktatva a nyakörvhöz, pórázhoz, mert bármikor érheti olyan baleset vagy betegség, ami miatt sürgősen állatorvoshoz kell vinni, és ilyenkor nagyon jól jön, ha a kutya pórázon vezethető.

A kutyasétáltatásnak is, mint minden másnak, megvannak az írott és íratlan szabályai. Lakott területen belül, utcákon, tereken soha ne engedjük szabadon a kutyánkat,

még akkor sem, ha szófogadó, mert például egy másik kutya vagy macska után szaladva könnyen elütheti egy autót, illetve megijesztheti a járókelőket, biciklistákat. Ha lakott területen kívül értünk, távol az autótuktól, akkor is legyünk elővigyázatosak a kutya elengedésével, csak akkor engedjük szabadon szaladgálni kedvencünket, ha 100%-osan visszahívható, azaz bármilyen szituációban visszamegy a gazdájához első hívásra. Biztosnak kell lennünk benne, hogy meg tudjuk akadályozni, hogy a vadállatokat űzze, vagy összeverekedjen egy másik sétáló vagy éppen kóbor kutyával.

Másik alapszabály a kutyapiszok eltakarítása. Lakott területen belül minden esetben kötelességünk összeszedni kutyánk ürülékét, nem csak akkor, ha a járda közepére piszkít, hanem akkor is, ha félreesőbb helyen, fa tövében, bokor alatt végzi el a dolgát, hiszen ugyanitt játszanak a gyerekek is, ugyanezek az utakon, járdákon sétálnak az emberek, tolják a babakocsit, hajtják a biciklit. Kint a zöldterületeken se hagyjuk ott az uton, út szélén a kutyapiszkot, más kirándulók is sétálhatnak arra. A kutyapiszok felszedésére alkalmas bármilyen (nem lyukas) uzsonnás zacskó, nejlontáska, de lehet kapni kifejezetten erre a célra kifejlesztett, praktikus zacskó adagolót is, amelyet a pórázra lehet csatolni, így mindig kéznél van, amikor szükség van rá. Egyesületünk önkéntesei is ilyen használnak a mentett kutyák sétáltatásakor.

Semmiképpen nem összekeverendő a kulturált kutyasétáltatás azzal, amikor a kutyák magukat sétáltatják, mert ki tudnak szökni a kertből, vagy a tulajdonos direkt kiengedi kutyáját, „hadd fusson egy kört az utcán”. Azonkívül, hogy törvényellenes, ez egyrészt veszélyes, hiszen az úton keresztül-kasul futkározó kutya közlekedési balesetet okozhat és szenvedhet el, másrészt zavarja a járókelőket, kerékpárosokat, harmadrészt nyilvánvaló, hogy az ilyen csavargók után biztosan nem szedi össze a gazdájuk a kutyapiszkot.

Most, hogy itt a tavasz, megjött a jó idő, hosszabbodnak a nappalok, egyre többen vágnak szabadtéri programokra, de a járványhelyzet miatt sajnos idén is sok rendezvény elmarad. Arra biztatok mindenkit, hogy egyszerűen menjen el sétálni akár kutyával (ez esetben kis zacskókkal felszerelve), akár kutya nélkül. Nagyon jó kikapcsolódás, testi, lelki felfrissülés embereknek, négy lábúaknak egyaránt.

KERTI ÉGETÉS HELYETT

ÍRTA: KASZÁS RITA

Egy átlagos kerti tűz, melyben vegyesen égetünk el avart, fűnyesedéket és gallyakat, hatalmas légszennyezést okoz a rossz légellátás, az alacsony égéshőmérséklet, magas nedvességtartalom miatt. A növényekben lévő szén csak részben oxidálódik, és szén-dioxid helyett szén-monoxid keletkezik, amely kis mennyiségben is mérgező. Nagyon veszélyesek a keletkező ultrafinom részecskék (0,1 mikrométernél kisebb) is, melyek a tüdőből 20 perc alatt közvetlenül bejutnak a véráramba, és súlyos betegségeket okoznak, pl. érrögképződéshez járulnak hozzá.

100 kg avar elégetésével annyi PM10 (10 mikrométernél kisebb, levegőben lebegő, belélegezhető) részecske jut a levegőbe, ami kb. 90 millió köbméter levegőt szennyez el egészségügyi határérték felett. Ez egy közepes település teljes légköre. Ráadásul a légszennyező részecskéken vírusok, a koronavírusok is megtapadnak, nagyobb távolságra utazhatnak, így a fertőzésveszély is növekszik.

Az avar és a kerti zöldhulladék égetése járványügyi veszélyhelyzet idején az önkormányzatok által rendeletben megengedhető, de mihez kezdünk majd, ha a tiltás életbe lép? Ehhez szeretnénk néhány ötletet adni. A fentiek miatt legjobb lenne, ha nem is várnánk az új módszerekkel, és inkább értékes, hasznos anyagként tekintenénk a környezetünkben gyűlő ágakra, növényi részekre, avarra.

Komposztáló kialakításával hagyhatjuk, hogy a levegőt borzasztóan szennyező égetés helyett a természet végezze a dolgát, és az általában csak zöldhulladéknak nevezett anyagokból értékes humusz legyen. A szerves anyagokat így helyi körforgásban tartjuk, és belőlük a talaj minőségét javító növényi tápanyagforrás keletkezik, melyet az óriási energiafelhasználással előállított műtrágyák helyett használhatunk kertünkben. A komposzt nem csak a talaj tápanyagtartalmát javítja, hanem a talaj szerkezetét, vízmegtartó-képességét is, növényeink pedig a betegségekkel szemben ellenállóbbak, egészségesebbek lesznek.

A komposztálás egy kis tájékozódás után nem bonyolult művelet, csupán néhány dologra kell odafigyelnünk. A komposztálót árnyékos vagy félárnyékos helyre tegyük, ne ássuk földbe és ne tegyük betonra. Legyen mindig szellős a tároló és védjük az esőtől. Fontos, hogy a lebontó szervezetek oxigénhez jussanak, így nem lesz rothadt, bűdös. Ügyelnünk kell a komposzt nedvességtartalmára, ne legyen száraz, de ne is túl nedves. Akkor jó, ha a keverék egy

kifacsart szivacshoz hasonló. Biztosítanunk kell a helyes szén-nitrogén arányt (30:1), melyet úgy érhetünk el, hogy 1 rész magas széntartalmú, barna anyaghoz háromszor annyi nitrogénban gazdag, zöld anyagot teszünk. A magas széntartalmú („barna”) anyagok szárazabbak: fakereg, faforgacs; fűreszpor, szalma, avar, kartonpapír. A magas nitrogéntartalmú („zöld”) anyagok nedvdusabbak: konyhai zoldsegmaradvány, fűnyesedek, hig tragya, zöld levelek. A gyorsabb lebomlás érdekében a faanyagokat ajánlott 5 cm-nél kisebb darabokra aprítani. A megnövekedett felületű anyagokhoz könnyebben hozzá tudnak férni a lebontó mikroorganizmusok, így felgyorsulnak az átalakítási folyamatok. Néhány havonta forgassuk át a keveréket, és ellenőrizzük a nedvességtartalmat. Praktikus már az elején két komposztálót létesítenünk, és ha az egyik megtelt, abban hagyhatjuk tovább érni a halmot, az üresen állóba pedig kezdhetjük rakni az újat.

Kb. 3 hónap alatt friss komposzt keletkezik. 8-12 hónapot kell várni ahhoz, hogy érett komposzt legyen belőle. A friss komposzt még nem teljesen stabil, átalakult, ezért a növények gyökérzetére, növekedésére káros anyagokat tartalmazhat. Az érett komposzt sötét, feketés barna, könnyen morzsálódik, tavaszi eső áztatta földre emlékeztető illatú. Befejezéskor az anyagot átrostálhatjuk, majd felhasznál-

hatjuk ültetéshez veteményesben vagy földdel keverve cseres növényekhez. A rostán fennmaradó részeket visszatehetjük a komposztálóba vagy mulcsként használhatjuk.

A hiedelmekkel ellentétben a diófa levele is komposztálható. Friss diólevélben vannak növekedésgátló anyagok, de ezek a komposztálás során lebomlanak. Minden levél komposztálható, de az egyes fajok lebomlási ideje eltérhet egymástól. A lassan lebomló típusokat (pl. dió, tölgy, vadgesztenye, nyár, örökzöldek) érdemes külön lombkomposztálóba helyezni, mert csak pár év alatt bomlanak le teljesen. A dróthálóban elhelyezett lombot rétegenként nyomjuk össze, mielőtt újabb adag kerül rá, és a rétegeket locsoljuk meg vízzel. Vadgesztenyelevelet csak akkor komposztáljunk, ha nem fertőzte meg aknázómoly! Az örökzöldek, a tölgy, a kőris, a nyár, a dió és a vadgesztenye levele sok csersavat tartalmaz, mész hozzáadásával csökkenthetjük ezt a savasságot. Nyáron a fűnyesedéket a lombkom-

posztba keverhetjük, ezzel gyorsíthatjuk a lebomlást.

Legjobb azonban, ha az avart a fa alatt tudjuk hagyni, így fontos védelmi szerepét be tudja tölteni a természetben. A talajtakaró réteg alatt sok olyan mikroorganizmus telel át, melyek a talajélet szempontjából nagyon fontosak.

A nagyobb ágakat, gallyakat felhalmozhatjuk a kertünk egyik sarkában, ahol elkorhadhat és addig is számos hasznos állatnak tud bújóhelyet nyújtani, például sünöknek.

A kézzel vagy aprítógéppel felaprított ágakat felhasználhatjuk kertünkben mulcsozásra is.

Bármelyik módszert választjuk ezek közül, a természet önfenntartó körforgását támogatjuk, és aktív részesei lehetünk annak. A szemünk előtt történő átalakulást pedig a gyermekeinknek is bemutathatjuk, továbbadhatjuk a tudásunkat, tapasztalatainkat.

Komposztálható nyersanyagok:

- kerti hulladékok: elnyílt virágok, lehullott gyümölcs- és zöldség, aprított ágak, kisebb gallyak, fűnyesedék (szárítva vagy barna anyagokkal keverve), kerti gaz (lehetőleg felmagzás előtt)
- konyhai hulladékok: gyümölcs, zöldség, krumpli, tojás (összetörve), kávézacc, teafilter tartalma (sajnos a teafilterek is tartalmaznak műanyagot!) vagy tealevél, elhervadt, vágott virág, elszáradt cserepes növények
- egyéb hulladék kis mennyiségben és aprítva: kezeletlen fa, fahamu (max. 2-3 kg/m³), papír, karton (nem festékes, nem szennyezett)

Mit nem szabad a komposztba dobni?

- főtt ételmaradékot, kenyeret, csontokat, mert ezek könnyen bebűdösödnek, vonzzák a rágcsálókat, illetve fertőzésveszélyesek
- a faszén hamuját, üveget, fémet és műanyagot, színes újságot, pelenkát, a porszívósákat és tartalmát;
- fáradt olajat, használt sütőzsiradékot, vegyszereket, festéket, elemet, növényvédő szert, gyertyamaradékot, cigarettacsikkot
- hús- és mindenevő háziállatok trágyáját (fertőzésveszély miatt)
- fertőzött, beteg növényrészeket, mert házi komposztálás során nem tudunk olyan hőmérsékletet elérni, hogy a kórokozók elpusztuljanak
- déligyümölcsök héját, melyek általában vegyszerekkel, gombaölőkkel kezelték
- a felirat ellenére tilos a lebomlónak nevezett bevásárlószatyrokat, mert azok ugyanúgy műanyagból készülnek, csak szétporladnak, ezzel beszennyezik a komposztot (a kapható „környezetbarát” zacskók kb. 95% ilyen)

FECSKÉINK VESZÉLYBEN

ÍRTA: KASZÁS RITA

Az elmúlt két évtizedben a magyarországi fecskeállomány több mint fele eltűnt, pedig a fecskék szerepe egyre fontosabb környezetünkben.

Fogyatkozásuk oka a háztáji állattartás visszaszorulása, a megváltozott környezet, a sárgyűjtésre alkalmas helyek eltűntetése (lebetonozás, térkövezés, aszfaltozás), a vegyszeres rovarirtás, valamint fészkeik leverése.

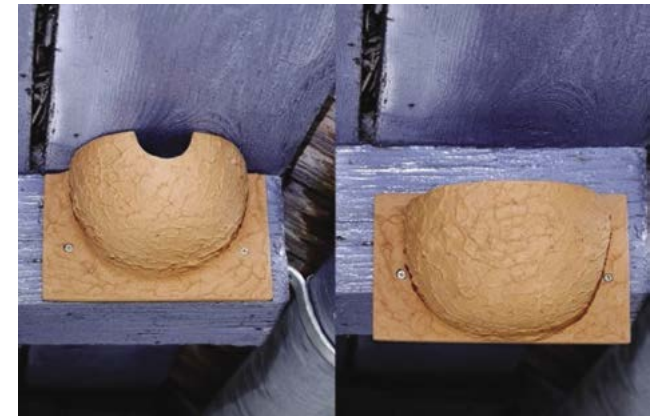
A klímaváltozás következményeként évről-évre újabb kártevő és betegségeket terjesztő szúnyogfajok jelennek meg hazánkban, melyek számának csökkentésében a rovarvívő fajok, mint pl. a fecskék vagy denevérek is részt vesznek. Természetes módon, környezetterhelés nélkül, ráadásul ingyen végzik el helyettünk ezt a feladatot, mellyel életminőségünket is javítják. Becslések alapján egy fecske legalább 1 kg repülő rovarot fogyaszt el költési időszaka alatt.

Hiányukban olyan vegyszerekkel végezzük a mezőgazdasági rovarirtást és a szúnyogirtást, melyek súlyosan károsítják a környezetünket és a természetet. Ezen felül nem szelektívek, sokféle hasznos rovar is elpusztítanak. (Sajnos a biológiai szúnyogirtási módszerek egyelőre nem terjedtek el hazánkban.) A tömeges irtással pedig a megmaradt fecskék is nehezebben jutnak táplálékhoz.

Mindannyiunk érdeke tehát, hogy a megmaradt fecskeállományt védjük és költésüket segítsük. Lakossági összefogás és segítség nélkül pár évtizeden belül könnyen néhány száz vagy ezer párra csökken a számuk Magyarországon.

Ezt megtehetjük például úgy, hogy vigyázunk a meglévő fecskefészkekre. A fecskefészkek leverése egyébként is egész évben tilos. Épületfelújítás esetén a Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályának írásbeli engedélyével távolíthatók el november 1. és március 31. között, és csak erre a költésen kívüli időszakra adható ki engedély.

Készíthetünk műfészkeket is, melyeket a fecskék hagyományos költőhelyeire, esőtől védett helyre – eresz alá, fedett épületrészekbe – helyezünk ki. Két sárgyűjtő fecskéfajunk, a molnárfecske és füstifecske fészke eltérő: előbbié zártabb, egy kis nyílása van csak, míg a füstifecske felülről nyitottabb fészket készít a sárból. Ezek formáját és méretét kell utánoznunk, amikor műfészket készítünk. A fészkek

Balra mesterséges molnár-, jobbra füstifecskefészkek, amiket a madarak természetes fészkeihez hasonlóan kell kihelyezni: a molnárfecskefészket a plafonig emelve, a füstifecskét a plafontól 8-10 cm-el lejjebb rögzítve (Fotók: Orbán Zoltán, MME)

anyaga lehet modellgipsz és faforgács keveréke vagy agyag. Készítéséről nagyon jó videók és fotók találhatóak a Magyar Madártani Egyesület honlapján, vágjunk bele bátran!

Gyakorlati tapasztalatok alapján egyszerre több fészket érdemes kihelyezni, elsősorban lakott fecskefészkek vagy istálló közelébe. Ha egyik sincs a közelben, akkor pedig tömegesen kell készíteni és kitenni őket (legalább 20-30 darabot, de akár több százat is). Ellenkező esetben a megtelepedés esélye nagyon kicsi. A közelben pedig érdemes sárgyűjtő helyet is létesíteni, mert a víz csillogása vonzza a madarakat.

A sárgyűjtőhely egy kisebb (kb. fél négyzetméternyi), nem homokos terület, melyet áprilistól júliusig nedvesen tartunk a kertben vagy az út szélén, illetve a fészkek kö-

zelében. Ha nincs erre lehetőség, egy tálcára is halmozhatunk földet, amit aztán egy nyílt helyre kiteszünk, hogy a víz csillogását észrevehessék a fecskék.

A lehulló madárürüléket egyszerűen felfoghatjuk úgynevezett fecskepelenkával, ami tulajdonképpen egy kis deszka (kb. 20x30 cm) a fészkek alá erősítve. Ezt akkor ajánlott felszerelni, ha még nincsenek tojások vagy miután már kikeltek a fiókák.

Készíthetünk 4-5 méter magas oszlopon, lábazaton álló, tetővel ellátott fecsketelepeket is, főleg a csapatos fészkelésre hajlamosabb molnárfecskék számára, melyekre csoportosan helyezzük ki a műfészkeket.

A fecskék évente kétszer költenek: először április-májusban, majd június-júliusban, így érdemes kora tavasszal vagy legkésőbb nyár elejéig kitenni a fészkeket. Tapasztalatok szerint az egyszer már beköltözött műfészkekbe évről-évre visszatérnek a fecskepárok.

KÖZEL A TAVASZ

LENZSÉRNÉ ANDREA

Még pihen a természet, lusta a nap,
Ám titokban szép kikeletre áhítozik,
Az égből kósza reménysugarat kap,
S a téltábornok izzadtan távozik.

Kopogtat a tavasz, ébred a természet,
Az emberek szívében már ott a remény,
A madarak ismét újra építik a fészket,
S a boldogság, akár egy égi tünemény.

A napkorong harmatos pázsitot szárít,
Galambok adnak szerelem szimfóniát,

Egy kósza felhőt a szél keringőre csábít,
S összebújva nézik a tűzgolyó ragyogását.

Lágyan nyújtózik a fehér paplanos föld,
Mint álmából ébredő kicsiny gyermek,
Növekedésnek indul fű, fa, a zöld,
S gólya készül elhagyni délen a fészket.

Elúzi a jeges tél zord, fagyos emlékét,
Felbolydul a hibernálódott csendélet,
Megtartva, kúszva az égen szentélyét,
Az éltető napsugár boldog tavaszt remélhet.

LÉBÉNY | KÖZÖSSÉGÜNK LAPJA

Lébény Város Önkormányzatának ingyenes lapja. | Felelős kiadó: Lébényi Közös Önkormányzati Hivatal. | Szerkeszti a szerkesztőbizottság: Kovács Gábor, Pusztai Dóra | Lapzárta: 2021. március 15. | A beküldött, megjelenített írások helyességéért a szerkesztőbizottság nem vállal felelősséget! | Ha észrevétele, ötlete, véleménye van, és szeretné közreadni, akkor azt a Községi Ház épületében leadhatja vagy elküldheti a referens@lebeny.hu címre „Lébény Újság” címszóval (Szerkesztőség). | Cikkíróink, beküldőink: Dr. Tóth Tünde, Gál Lászlóné, Laki Ibolya, Gracza Virág, Fülöp Lajosné, Gyurós Tamara, Sólyom Szófia, Lenzsérné Andrea, v. Wandraschek Ferenc Antal, Gulyásné Kaszás Marianna, Wenez Istvánné, Harcziné Kaszás Anita, Domsitsné Pirooska, Zug Virginia, Kiss Lajos, Kaszás Rita, dr. Timár-Geng Anna, Kovács Gábor, Pusztai Dóra.

ISSN 2060-4971